CENTRALNA BANKA CRNE GORE

# Bilten Centralne banke Crne Gore

## 10/2026

## Bulletin of Central Bank of Montenegro

Podgorica, 2026. godine

IZDAVAČ

Centralna banka Crne Gore
Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br. 6
81000 Podgorica
telefon +382 20/664-997, 664-269

INTERNET STRANICA

www.cbcg.me

SAVJET CENTRALNE BANKE

dr Irena Radović, guvernerka
dr Zorica Kalezić, viceguvernerka
Gordana Kalezić, viceguvernerka
mr Milan Remiković, viceguverner
dr Tamara Backović
dr Srđan Milić
mr Šućo Orahovac
Ismet Hadžić

GRAFIČKA PRIPREMA

Nikola Nikolić
Nikola Marđonović

Podaci objavljeni u ovom Biltenu su preliminarni i moguće su korekcije nakon dobijanja konačnih podataka.

Molimo korisnike ove publikacije da prilikom korišćenja podataka iz izvještaja obavezno navedu izvor.

PUBLISHED BY

Central Bank of Montenegro
Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 6
81000 Podgorica
Telephone: +382 20 664 997, 664 269

WEB SITE

www.cbcg.me

CENTRAL BANK COUNCIL

Irena Radović, PhD, Governor
Zorica Kalezić, PhD, Vice-Governor
Gordana Kalezić, Vice-Governor
Milan Remiković, MSc, Vice-Governor
Tamara Backović, PhD
Srđan Milić, PhD
Šućo Orahovac, MSc
Ismet Hadžić

TRANSLATED BY

Department for Financial Stability, Research and Statistics

DESIGNED BY

Nikola Nikolić
Nikola Marđonović

Data published in this Bulletin are preliminary and subject to revision as final data become available.

Users of this publication are requested to make reference to the source of information whenever they use data from the Report.

# Sadržaj


**Makroekonomska kretanja** ..... 8

**Statistički bilten** ..... 38

- Monetarna statistika ..... 38
- Statistika kamatnih stopa ..... 50
- Emisija državnih zapisa ..... 52
- Tržište kapitala ..... 52
- Platni bilans ..... 54
- Platni promet ..... 56
- Realni sektor ..... 58
- Fiskalni sektor ..... 62

# Contents

**Macroeconomic environment** ..... 9

**Statistical bulletin** ..... 39

- Monetary statistics ..... 39
- Interest Rates Statistics ..... 51
- Issued Treasury bills ..... 53
- Capital Market ..... 53
- Balance of Payments (BoP) ..... 55
- Payment System Transactions ..... 57
- Real Sector Developments ..... 59
- Fiscal Sector ..... 63

*Bilten Centralne banke Crne Gore predstavlja mjesečnu publikaciju koju priprema Centralna banka Crne Gore. Bilten je pregled najvažnijih statističkih podataka koji predstavljaju dobru bazu za sadašnje i buduće analize kretanja u crnogorskom bankarstvu i privredi. Osnovni akcenat je na podacima čiji je izvor Centralna banka Crne Gore, vezanim za monetarna kretanja, bankarski sistem, platni bilans i platni promet. Takođe je napravljena statistička baza drugih makroekonomskih pokazatelja iz realnog i fiskalnog dijela, emisije državnih zapisa i tržišta kapitala, kao i neki uporedni podaci o zemljama koje su u procesu Evropskih integracija. Sadržajno se sastoji iz dva dijela: kratkog pregleda kretanja i statističkog pregleda sa metodološkim objašnjenjima tabela.*

*The Bulletin of Central Bank of Montenegro is a monthly publication prepared by the Central Bank of Montenegro. Bulletin has been envisaged as an overview of the most important statistical data that represent a good base for current and future analyses of developments in the Montenegrin banking system and economy. The emphasis was put on data whose source is the Central Bank of Montenegro and which are related to monetary developments, banking developments, the balance of payments, and the payment operations. There is also a statistical base of other macroeconomic indicators in the real and the fiscal sphere, issued Treasury bills and the capital market, as well as some comparative data on countries undergoing the European integration process. The content consists of two parts: a short overview of developments and a statistical overview with methodological explanations of tables.*

# Makroekonomska kretanja

## Kratki pregled najvažnijih ekonomskih kretanja

- **Inflacija**: Godišnja inflacija u septembru 2026. godine ubrzana je na +5,2%, što je za 0,7 pp više u odnosu na prethodni mjesec, dok je mjesečni rast potrošačkih cijena usporen sa +1,2% u avgustu na +0,5% u septembru. Najveći mjesečni rast cijena zabilježen je u kategoriji odjeća i obuća (+4,3%), prvenstveno zbog rasta cijena odjeće (+5,3%).
- **Cijene proizvođača industrijskih proizvoda u septembru** zabilježile su ubrzan godišnji pad (-0,8%), u odnosu na pad od 0,4% u prethodnom mjesecu, prvenstveno usljed smanjenja cijena u sektoru vađenja ruda i kamena (-7,0%). Na mjesečnom nivou cijene su smanjene za 0,2%, nakon rasta od 0,1% u avgustu.
- **Industrijska proizvodnja** je **u periodu januar–septembar** zabilježila rast (+18,3%), usljed rasta proizvodnje u sektoru snabdijevanja električnom energijom, gasom i parom (+63,2%) i sektoru vađenja ruda i kamena (+21,9%), dok je u prerađivačkoj industriji zadržana na nivou iz uporednog perioda pethodne godine.
- **Industrijska proizvodnja** je **u septembru** zabilježila rast (+5,6%) u odnosu na prethodni mjesec, usljed rasta proizvodnje u prerađivačkoj industriji (+14,3%), dok je pad zabilježen u sektoru snabdijevanja električnom energijom, gasom i parom (-7,7%) i sektoru vađenja ruda i kamena (-3,1%).
- **Kretanja u turizmu** u periodu januar–septembar obilježio je rast broja dolazaka turista (+10,34%) i broja noćenja (+9,03%). Broj dolazaka stranih turista povećan je za 10,85%, a broj njihovih noćenja za 9,32%. U individualnom smještaju zabilježen je intenzivniji rast dolazaka (+17,62%) i noćenja (+11,41%) nego u kolektivnom smještaju (+3,89% i +4,40%).
- **Kretanja na tržištu rada** u septembru obilježili su rast broja zaposlenih na godišnjem nivou (+4,37%), uz pad na mjesečnom nivou (-1,89%), kao i smanjenje broja nezaposlenih na godišnjem nivou (-12,68%), uz rast na mjesečnom nivou (+0,93%). Prosječne bruto i neto zarade porasle su na mjesečnom nivou za 0,24% i 0,29%, dok je realna neto zarada smanjena za 0,2%.
- **Bilansna suma banaka** na kraju septembra iznosila je 8.389,77 miliona eura i zabilježila rast od +8,40% na godišnjem i +0,70% na mjesečnom nivou.
- **Ukupan kapital banaka** iznosio je 1.123,88 miliona eura i bilježio rast od +12,72% na godišnjem i +1,12% na mjesečnom nivou.
- **Ukupno odobreni krediti banaka** iznosili su 5.955,59 miliona eura i zabilježili rast od +11,18% na godišnjem i +1,08% na mjesečnom nivou.

# Macroeconomic environment

## Brief overview of major economic trends

- **Inflation**: Annual inflation accelerated to +5.2% in September 2026, up 0.7 percentage points (pp) from the previous month, while monthly consumer price growth slowed from +1.2% in August to +0.5% in September. The largest monthly price increase was recorded in clothing and footwear (+4.3%), primarily due to higher clothing prices (+5.3%).
- **Industrial producer prices** declined by 0.8% year-on-year **in September**, compared with a decrease of 0.4% in the previous month, mainly due to a fall in prices in mining and quarrying (-7.0%). On a monthly basis, prices fell by 0.2%, following an increase of 0.1% in August.
- **Industrial production** increased by 18.3% in the **January–September period**, driven by growth in electricity, gas and steam supply (+63.2%) and mining and quarrying (+21.9%), while manufacturing output remained at the level recorded in the corresponding period of the previous year.
- **Industrial production** rose by 5.6% **in September** compared with the previous month, owing to an increase in manufacturing output (+14.3%), while declines were recorded in electricity, gas and steam supply (-7.7%) and mining and quarrying (-3.1%).
- **Tourism developments** in January–September were characterised by increases in tourist arrivals (+10.34%) and overnight stays (+9.03%). Foreign tourist arrivals rose by 10.85% and their overnight stays by 9.32%. Growth in arrivals and overnight stays was stronger in individual accommodation than in collective accommodation establishments (+17.62% and +11.41% compared to +3.89% and +4.40%, respectively).
- **Labour market developments** in September were characterised by an annual increase in employment of +4.37%, alongside a monthly decline of -1.89%, and an annual decrease in unemployment of -12.68%, alongside a monthly increase of +0.93%. Average gross and net earnings rose month-on-month by 0.24% and 0.29%, respectively, while real net earnings declined by 0.2%.
- **Banks' total assets and liabilities** amounted to 8,389.77 million euros at end-September, up 8.40% year-on-year and 0.70% month-on-month.
- **Total banks' capital** amounted to 1,123.88 million euros, up 12.72% year-on-year and 1.12% month-on-month.
- **Total bank loans** amounted to 5,955.59 million euros, rising 11.18% year-on-year and 1.08% month-on-month.

- **Depoziti u bankama** iznosili su 6.533,80 miliona eura i zabilježili rast od +7,12% na godišnjem i +0,64% na mjesečnom nivou. U strukturi depozita dominirali su depoziti po viđenju, sa učešćem od 85,87%.
- **Depoziti stanovništva** iznosili su 2.653,88 miliona eura i bilježili rast od +14,05% na godišnjem i +1,34% na mjesečnom nivou, pri čemu su depoziti po viđenju činili 83,87% ukupnih depozita stanovništva.
- **Likvidna aktiva banaka** iznosila je 1.658,46 miliona eura i zabilježila rast od +4,96% na godišnjem i +3,29% na mjesečnom nivou. Koeficijenti likvidnosti bankarskog sistema, na dnevnom i dekadnom nivou bili su iznad propisanih minimuma.
- **Izdvojena obavezna rezerva banaka** iznosila je 346,56 miliona eura i bilježila rast od +5,86% na godišnjem i +3,98% na mjesečnom nivou. Efektivna stopa obavezne rezerve iznosila je 5,30%, što je niže u odnosu na septembar prethodne godine (5,37%), a više u odnosu na prethodni mjesec (5,13%).
- **Prosječna ponderisana nominalna kamatna stopa na ukupno odobrene kredite banaka (PPNKS)** iznosila je 5,66% i bila niža za 0,07 pp na godišnjem nivou, dok je na mjesečnom nivou zabilježila rast od 0,02 pp.
- **Prosječna ponderisana efektivna kamatna stopa na ukupno odobrene kredite banaka (PPEKS)** iznosila je 6,14% i bilježila pad od 0,11 pp na godišnjem nivou, dok je na mjesečnom nivou zabilježila rast od 0,01 pp.
- **PPNKS na novoodobrene kredite banaka** bilježile su različita kretanja. PPNKS je iznosila 5,82% i bila viša za 0,20 pp na godišnjem nivou, dok je na mjesečnom nivou smanjena za 0,02 pp. PPEKS je iznosila 6,33% i bila viša za 0,10 pp na godišnjem, a niža za 0,02 pp na mjesečnom nivou.
- **Kamatne stope na novoodobrene kredite privredi** (PPNKS od 5,21% i PPEKS od 5,65%) bilježile su rast na godišnjem nivou (+0,44 pp i +0,21 pp), kao i na mjesečnom nivou (+0,06 pp i +0,10 pp).
- **Kamatne stope na novoodobrene kredite fizičkim licima** (PPNKS od 6,28% i PPEKS od 6,86%) bilježile su pad na godišnjem nivou (-0,06 pp i -0,05 pp), kao i na mjesečnom nivou (-0,03 pp i -0,04 pp).
- **Prosječna ponderisana efektivna pasivna kamatna stopa banaka** iznosila je 0,28% i bila viša za 0,02 pp na godišnjem nivou, dok je na mjesečnom nivou smanjena za 0,01 pp. Razlika između aktivnih i pasivnih kamatnih stopa iznosila je 5,86 pp i bila niža u odnosu na septembar prethodne godine (5,99 pp).
- **Bilansna suma mikrokreditnih finansijskih institucija (MFI)** iznosila je 153,27 miliona eura i zabilježila rast od +16,06% na godišnjem nivou, dok je na mjesečnom nivou smanjena za 0,74%.
- **Bruto krediti MFI** iznosili su 151,17 miliona eura i bilježili rast od +16,65% na godišnjem nivou, dok su na mjesečnom nivou smanjeni za 0,97%.
- **Kamatne stope MFI na ukupno odobrene kredite** bilježile su pad na godišnjem i mjesečnom nivou. PPNKS je iznosila 15,15% i bila niža za 3,45 pp na godišnjem i 0,23 pp na mjesečnom nivou, dok je PPEKS iznosila 16,51% i bila niža za 4,13 pp na godišnjem i 0,28 pp na mjesečnom nivou.
- **Kamatne stope MFI na novoodobrene kredite** zabilježile su značajno smanjenje na godišnjem nivou, ali rast na mjesečnom nivou. PPNKS je iznosila 13,29% i bila niža za 4,87 pp na godišnjem, a viša za 0,32 pp na mjesečnom nivou, dok je PPEKS iznosila 14,32% i bila niža za 5,85 pp na godišnjem, a viša za 0,46 pp na mjesečnom nivou.

- **Bank deposits** amounted to 6,533.80 million euros, being 7.12% and 0.64% higher year-on-year and month-on-month, respectively. Demand deposits dominated the deposit structure, accounting for 85.87% of the total deposits.
- **Household deposits** amounted to 2,653.88 million euros, up 14.05% year-on-year and 1.34% month-on-month, with demand deposits accounting for 83.87% of total household deposits.
- **Banks' liquid assets** amounted to 1,658.46 million euros, up 4.96% year-on-year and 3.29% month-on-month. Both daily and ten-day liquidity ratios for the entire banking system stood above the statutory minimums.
- **Banks' allocated reserve requirement** amounted to 346.56 million euros, up 5.86% year-on-year and 3.98% month-on-month. The effective reserve requirement rate stood at 5.30%, being lower than in September of the previous year (5.37%) but higher than in the previous month (5.13%).
- The **weighted average nominal interest rate on total bank loans (WANIR)** amounted to 5.66%, down 0.07 pp year-on-year but up 0.02 pp month-on-month.
- The **weighted average effective interest rate on total bank loans (WAEIR)** stood at 6.14%, dropping 0.11 pp year-on-year but increasing 0.01 pp month-on-month.
- **Interest rates on new bank loans** followed different trends. The WANIR stood at 5.82%, up 0.20 pp year-on-year but down 0.02 pp month-on-month. The WAEIR stood at 6.33%, being 0.10 pp higher year-on-year but 0.02 pp lower month-on-month.
- **Interest rates on new corporate loans** (WANIR of 5.21% and WAEIR of 5.65%) increased both year-on-year (by +0.44 pp and +0.21 pp, respectively) and month-on-month (by +0.06 pp and +0.10 pp, respectively).
- **Interest rates on new household loans** (WANIR of 6.28% and WAEIR of 6.86%) declined both year-on-year (-0.06 pp and -0.05 pp, respectively) and month-on-month (-0.03 pp and -0.04 pp, respectively).
- The **weighted average effective interest rate on bank deposits** stood at 0.28%, up 0.02 pp year-on-year but down 0.01 pp month-on-month. The spread between lending and deposit interest rates stood at 5.86 pp, lower than in September of the previous year (5.99 pp).
- **Total assets and liabilities of microcredit financial institutions (MFIs)** amounted to 153.27 million euros, being 16.06% higher year-on-year and 0.74% lower month-on-month.
- **MFIs' gross loans** amounted to 151.17 million euros, up 16.65% year-on-year but down 0.97% month-on-month.
- **MFIs' interest rates on total loans** decreased on both annual and monthly basis. The WANIR stood at 15.15%, down 3.45 pp year-on-year and 0.23 pp month-on-month, while the WAEIR stood at 16.51%, dropping 4.13 pp year-on-year and 0.28 pp month-on-month.
- **MFIs' interest rates on new loans** declined significantly year-on-year but increased month-on-month. The WANIR stood at 13.29%, down 4.87 pp year-on-year but up 0.32 pp month-on-month, while the WAEIR stood at 14.32%, dropping 5.85 pp year-on-year and rising 0.46 pp month-on-month.

- **Na Montenegroberzi** je u septembru 2026. godine ostvaren promet od 1,29 miliona eura kroz 147 transakcija, što predstavlja rast od 2,04 puta u odnosu na septembar prethodne godine i pad od 17,24% u odnosu na prethodni mjesec. Cjelokupan promet odnosio se na akcije i akcije fondova zajedničkog ulaganja, kroz sekundarnu trgovinu.
- **Berzanski indeks MONEX** zabilježio je rast od +5,47% na godišnjem i +4,65% na mjesečnom nivou, dok je indeks MNSE10 ostvario rast od +7,19% na godišnjem i +3,78% na mjesečnom nivou.
- **Tržišna kapitalizacija** na kraju septembra iznosila je 1.369,50 miliona eura i bilježila pad od 35,77% na godišnjem i 27,36% na mjesečnom nivou.
- **Vrijednost realizovanog platnog prometa** u RTGS, DNS i IPS sistemima iznosila je 2.484,42 miliona eura i bilježila rast od +11,18% na godišnjem i +3,46% na mjesečnom nivou. U strukturi prometa dominantno učešće od 88,32% imao je RTGS sistem, dok su po broju realizovanih naloga dominirali nalozi u DNS sistemu (57,91%).
- **Ukupan priliv stranih direktnih investicija (SDI),** tokom prvih devet mjeseci 2026. godine, povećan je za 10,63% na godišnjem nivou, dok je neto priliv SDI povećan za 9,49%. Istovremeno, ukupan odliv SDI povećan je za 11,79%.
- **Budžet Crne Gore** je u septembru 2026. godine zabilježio suficit od 22,03 miliona eura ili 0,26% BDP-a. Izvorni prihodi budžeta i državnih fondova iznosili su 312,84 miliona eura i bili su viši od plana za 8,91%, odnosno za 19,46% u odnosu na septembar prethodne godine. Konsolidovani rashodi iznosili su 290,81 milion eura, što je za 5,01% više od plana i za 5,22% više nego godinu ranije, pri čemu je najveće apsolutno odstupanje zabilježeno kod kapitalnih izdataka.

## Rezime

**Makroekonomska kretanja** u septembru 2026. godine obilježili su ubrzanje godišnje inflacije, rast industrijske proizvodnje i turističkog prometa, kao i nastavak povoljnih godišnjih kretanja na tržištu rada. Bankarski sektor zabilježio je rast ključnih bilansnih kategorija, uz različita kretanja kamatnih stopa na ukupne i novoodobrene kredite.

**Godišnja inflacija** je u septembru 2026. ubrzana. Mjesečni rast potrošačkih cijena usporio je, a najveći rast među kategorijama koje su zabilježile povećanje cijena evidentiran je kod odjeće i obuće. Cijene proizvođača industrijskih proizvoda nastavile su pad, kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou.

**Industrijska proizvodnja** nastavila je rast na godišnjem nivou, predvođena proizvodnjom električne energije i vađenjem ruda i kamena, dok je u prerađivačkoj industriji zadržana na nivou iz istog perioda prethodne godine. Na mjesečnom nivou zabilježen je rast ukupne industrijske proizvodnje, prvenstveno zahvaljujući većoj proizvodnji u prerađivačkoj industriji.

- **Montenegro Stock Exchange** recorded a turnover of 1.29 million euros through 147 transactions in September this year, which is 2.04 times the level recorded in September of the previous year and 17.24% lower than in the previous month. The entire turnover related to shares of joint-stock companies and investment fund shares traded on the secondary market.
- **MONEX stock exchange index** increased by 5.47% year-on-year and 4.65% month-on-month, while MNSE10 index rose by 7.19% year-on-year and 3.78% month-on-month.
- **Market capitalization** stood at 1,369.50 million euros at end-September, down 35.77% year-on-year and 27.36% month-on-month.
- The **value of payment transactions** processed through the RTGS, DNS and IPS systems amounted to 2,484.42 million euros, rising 11.18% year-on-year and 3.46% month-on-month. The RTGS system accounted for the main share of the transaction value (88.32%), while the DNS system accounted for the largest share of processed payment orders (57.91%).
- **Total foreign direct investment (FDI) inflows** increased by 10.63% year-on-year during the first nine months of 2026, while net FDI inflows rose by 9.49%. At the same time, total FDI outflows increased by 11.79%.
- **Montenegro's budget** recorded a surplus of 22.03 million euros or 0.26% of GDP in September 2026. Current revenues of the budget and state funds amounted to 312.84 million euros, exceeding the plan by 8.91% and the level recorded in September of the previous year by 19.46%. Consolidated expenditure amounted to 290.81 million euros, 5.01% above the plan and 5.22% higher than a year earlier, with the largest absolute deviation recorded in capital expenditure.

## Summary

**Macroeconomic developments** in September 2026 were characterised by accelerating annual inflation, growth in industrial production and tourism activity, and the continuation of favourable annual labour market trends. The banking sector recorded growth in key balance sheet categories, alongside mixed interest rate developments on total and newly approved loans.

**Annual inflation** accelerated in September this year. Monthly consumer price growth slowed, with the largest increase among categories recording price growth observed in clothing and footwear. Industrial producer prices continued to decline, both year-on-year and month-on-month.

**Industrial production** continued to grow year-on-year, led by electricity production and mining and quarrying, while manufacturing output remained at the level recorded in the same period of the previous year. Total industrial output increased month-on-month, primarily owing to higher manufacturing production.

**Turizam** je u prvih devet mjeseci 2026. ostvario bolje rezultate nego godinu ranije, uz rast ukupnog broja dolazaka i noćenja, kao i broja dolazaka i noćenja stranih turista. Rast je zabilježen i u kolektivnom i u individualnom smještaju, pri čemu je izraženiji bio u individualnom smještaju.

**Na tržištu rada** zabilježeni su povoljni godišnji trendovi, uz rast zaposlenosti i pad nezaposlenosti. U odnosu na prethodni mjesec, međutim, broj zaposlenih je smanjen, dok je broj nezaposlenih blago povećan. Prosječne bruto i neto zarade blago su porasle, dok je prosječna realna neto zarada zabilježila pad.

**Bankarski sektor** bilježio je godišnji rast bilansne sume, kapitala, kredita i depozita, uz posebno izražen rast kapitala i depozita stanovništva. Krediti i depoziti povećani su i na mjesečnom nivou, kao i likvidna aktiva banaka. Kamatne stope na ukupno odobrene kredite nastavile su godišnji pad, dok su stope na novoodobrene kredite blago povećane. Posmatrano po sektorima, kamatne stope na novoodobrene kredite privredi porasle su, dok su one na kredite fizičkim licima smanjene na godišnjem nivou.

**Mikrokreditne finansijske institucije** zabilježile su snažan godišnji rast bilansne sume i bruto kredita, uz blago smanjenje na mjesečnom nivou. Kamatne stope na ukupne kredite nastavile su pad, dok su stope na novoodobrene kredite, uprkos značajnom godišnjem smanjenju, zabilježile rast u odnosu na prethodni mjesec.

**Platni promet** u sistemima Centralne banke nastavio je rast, kako na godišnjem, tako i na mjesečnom nivou.

**Na tržištu kapitala** promet na Montenegroberzi bio je značajno veći nego u septembru prethodne godine, ali je smanjen u odnosu na prethodni mjesec. Berzanski indeksi zabilježili su rast na godišnjem i mjesečnom nivou, dok je tržišna kapitalizacija nastavila pad.

**Strane direktne investicije** u periodu januar–septembar 2026. godine ostvarile su rast ukupnog priliva od 10,63% na godišnjem nivou, dok je neto priliv takođe povećan za 9,49%, uprkos povećanju ukupnog odliva za 11,79%.

**Budžet Crne Gore** u septembru je zabilježio suficit. Izvorni prihodi bili su veći nego u istom mjesecu prethodne godine i iznad plana, prvenstveno zahvaljujući većoj naplati poreza na dodatu vrijednost. Konsolidovani rashodi takođe su bili iznad prošlogodišnjeg nivoa i plana, pri čemu je najveće odstupanje zabilježeno kod kapitalnih izdataka.

**Tourism** performance was better during the first nine months of 2026 than a year earlier, with increases in total tourist arrivals and overnight stays, as well as foreign tourist arrivals and overnight stays. Growth was recorded in both collective and individual accommodation, with stronger increases in the latter.

Favourable annual trends on the **labour market** continued, with employment remaining on an upward trend and unemployment continuing to decline. Compared with the previous month, however, the number of employed persons decreased, while the number of unemployed persons rose slightly. Average gross and net earnings increased marginally, while average real net earnings declined.

The **banking sector** recorded annual growth in total assets and liabilities, capital, loans and deposits, with particularly strong increases in capital and household deposits. Loans and deposits also increased month-on-month, as did banks' liquid assets. Interest rates on total loans granted continued to decline year-on-year, while rates on newly approved loans increased slightly. By sector, interest rates on newly approved corporate loans increased, while those on household loans declined on an annual basis.

**Microcredit financial institutions** recorded strong annual growth in total assets and liabilities and gross loans, alongside slight month-on-month declines. Interest rates on total loans continued to decrease, while rates on newly approved loans increased compared with the previous month despite significant year-on-year declines.

The value of **payment transactions** processed through the Central Bank's payment systems continued to increase, both year-on-year and month-on-month.

In the **capital market**, trading volume on the Montenegro Stock Exchange was significantly higher than in September of the previous year but lower than in the previous month. Stock exchange indices increased both year-on-year and month-on-month, while market capitalisation continued to decline.

During January – September 2026, total **foreign direct investment** inflows increased by 10.63% year-on-year, while net inflows also grew by 9.49%, despite an increase of 11.79% in total outflows.

The **Budget of Montenegro** recorded a surplus in September this year. Current revenues exceeded both the level recorded in the same month of the previous year and the plan, primarily owing to higher value added tax collections. Consolidated expenditure also exceeded both the previous year's level and the plan, with the largest deviation recorded in capital expenditure.

## Kretanje cijena

Godišnja inflacija u septembru 2026. godine, mjerena potrošačkim cijenama, iznosila je 5,2% (što je za 0,7 pp više od godišnje stope u prethodnom mjesecu), dok je godišnja stopa, mjerena harmonizovanim indeksom potrošačkih cijena, iznosila 5,5% (što je za 0,8 pp više od godišnje stope u prethodnom mjesecu).

Potrošačke cijene su u septembru 2026. godine u odnosu na prethodni mjesec zabilježile rast od 0,5% (što je za 0,7 pp manje od mjesečne stope u avgustu). Najveći rast cijena ostvaren je u kategoriji odjeća i obuća, i to 4,3%, najviše zbog rasta cijena odjeće od 5,3%. Rast je zabilježen i u kategorijama pokućstvo i rutinsko održavanje stana od 0,9%, prevoz od 0,8%, hrana i bezalkoholna pića od 0,6%, stanovanje, voda, električna energija, gas i ostali energenti od 0,5%, zdravlje od 0,4%, lična njega, socijalna zaštita i razna dobra i usluge i obrazovanje od po 0,2% i informacije i komunikacije od 0,1%. Pad je zabilježen u kategorijama restorani i usluge smještaja od 2,2%, rekreacija, sport i kultura od 0,2% i alkoholna pića i duvan od 0,1%. Cijene u kategoriji osiguranje i finansijske usluge ostale su nepromijenjene.

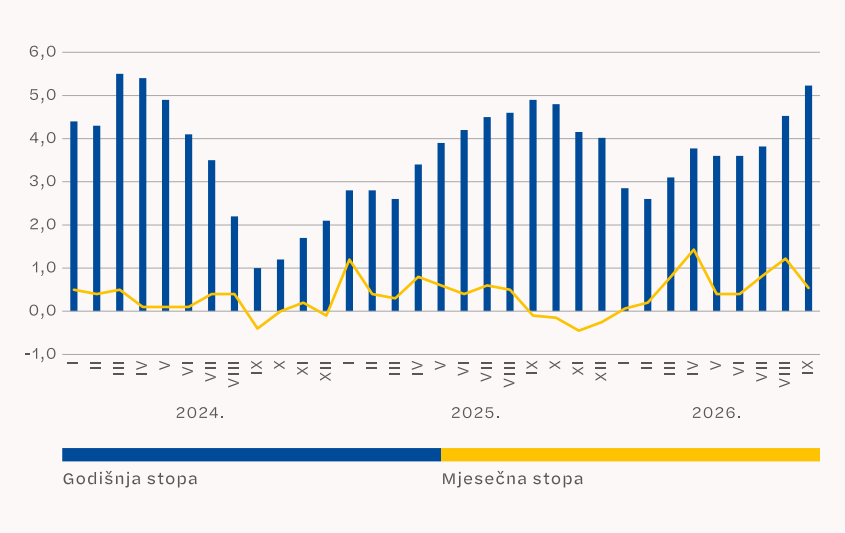


GRAFIKON 1

**Potrošačke cijene u Crnoj Gori, godišnja i mjesečna stopa, u %, januar 2024 – septembar 2026. godine**

Izvor: MONSTAT

## Cijene proizvođača industrijskih proizvoda

Cijene proizvođača industrijskih proizvoda su u septembru 2026. godine, prema preliminarnim podacima MONSTAT-a, zabilježile pad od 0,8% na godišnjem nivou (u prethodnom mjesecu godišnji pad je iznosio 0,4%), usljed pada cijena u sektoru vađenje ruda i kamena od 7,0%. Proizvođačke cijene u sektoru prerađivačke industrije zabilježile su rast od 1,0%, dok u sektoru snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom nije bilo promjena cijena.

Na mjesečnom nivou, cijene proizvođača industrijskih proizvoda zabilježile su pad od 0,2% (u prethodnom mjesecu zabilježen je mjesečni rast od 0,1%), usljed pada cijena u sektoru vađenje ruda i kamena od 1,7%. U sektoru prerađivačka industrija ostvaren je rast od 0,1%. U sektoru snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom nije bilo promjena cijena u odnosu na prethodni mjesec.

## Prices

The annual CPI inflation stood at 5.2% in September this year (0.7 pp higher than the annual rate in the previous month), while the annual HICP inflation was 5.5% (0.8 pp higher than the annual rate in the previous month).

Consumer prices increased by 0.5% month-on-month in September 2026 (0.7 pp less than the monthly rate recorded in August). The highest monthly price increase was recorded in the category clothing and footwear (4.3%), primarily due to a 5.3% increase in clothing prices. Price increases were also recorded in furnishings, household equipment and routine household maintenance (0.9%), transport (0.8%), food and non-alcoholic beverages (0.6%), housing, water, electricity, gas and other fuels (0.5%), health (0.4%), personal care, social protection and miscellaneous goods and services and education (0.2% each), and information and communication (0.1%). Price declines were recorded in restaurants and accommodation services (2.2%), recreation, sport and culture (0.2%), and alcoholic beverages and tobacco (0.1%). Prices in the insurance and financial services category remained unchanged.

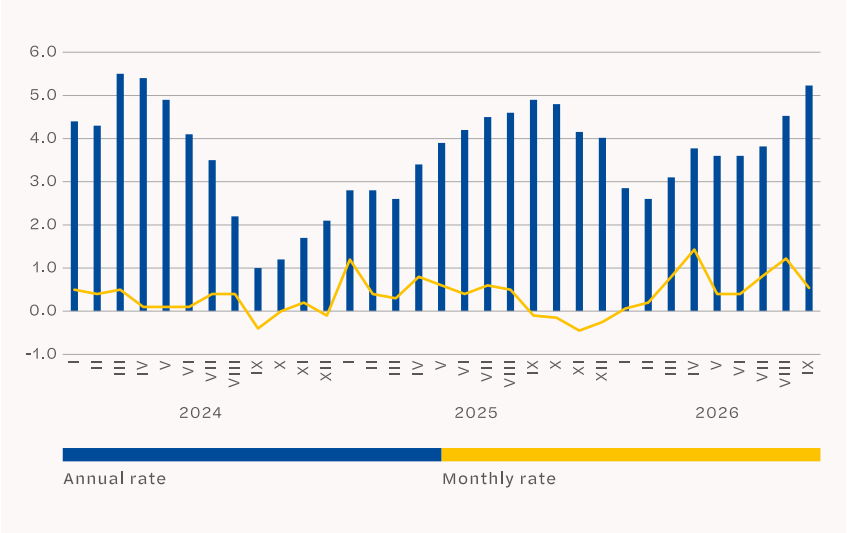


GRAPH 1

**Consumer prices in Montenegro, annual and monthly rates, in %, January 2024 – September 2026**

Source: MONSTAT

## Industrial producer prices

According to preliminary MONSTAT data, industrial producer prices fell by 0.8% year-on-year in September 2026 (compared with an annual decline of 0.4% in the previous month), owing to a 7.0% decrease in prices in the mining and quarrying sector. Producer prices in manufacturing industry increased by 1.0%, while prices in the electricity, gas and steam supply sector remained unchanged.

On a monthly basis, producers` prices declined by 0.2% (following a monthly increase of 0.1% in the previous month), owing to a 1.7% decrease in prices in the mining and quarrying sector. Prices in manufacturing rose by 0.1%. Prices in the electricity, gas and steam supply sector remained unchanged compared with the previous month.

## Industrijska proizvodnja

Ukupna industrijska proizvodnja, prema preliminarnim podacima MONSTAT-a, u prvih devet mjeseci 2026. godine zabilježila je rast od 18,3% u odnosu na uporedni period prethodne godine. Rast proizvodnje evidentiran je u sektoru snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom od 63,2% i sektoru vađenje ruda i kamena od 21,9%, dok je u prerađivačkoj industriji proizvodnja bila na istom nivou.

U prerađivačkoj industriji rast proizvodnje zabilježen je u osam od 15 oblasti. Najveći rast evidentiran je u proizvodnji metalnih proizvoda, osim mašina i uređaja od 67,7%, i popravci i montaži mašina i opreme od 30,8%. U preostalih 7 oblasti, najveći pad od 39,5% zabilježen je u oblasti proizvodnja odjevnih predmeta.

U septembru 2026. godine industrijska proizvodnja zabilježila je rast od 5,6% u odnosu na prethodni mjesec. Rast proizvodnje evidentiran je u sektoru prerađivačka industrija od 14,3%, dok je pad zabilježen u sektorima snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom od 7,7% i vađenje ruda i kamena od 3,1%.

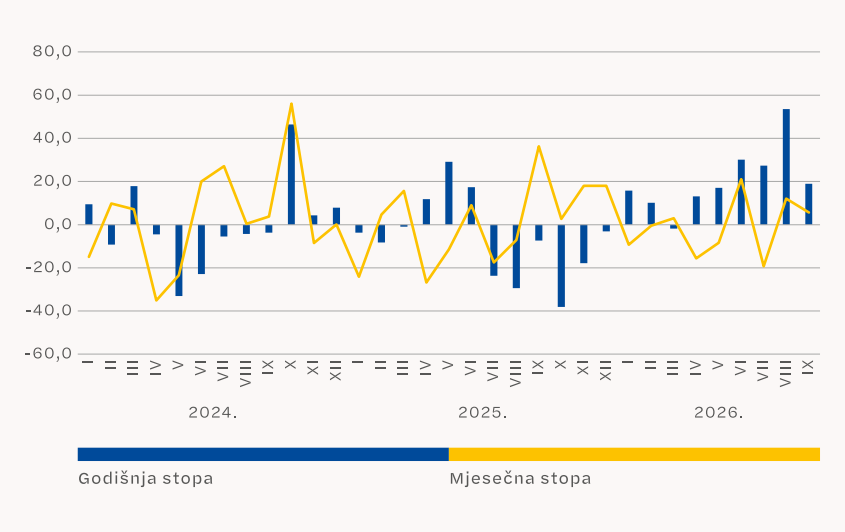


GRAFIKON 2

**Industrijska proizvodnja u Crnoj Gori, godišnja i mjesečna stopa, u % januar 2024 – septembar 2026. godine**

Izvor: MONSTAT

## Turizam

Ukupan[1] broj dolazaka turista, prema preliminarnim podacima, u periodu januar-septembar 2026. godine iznosio je 2,67 miliona, što je za 10,34% više u odnosu na uporedni period prethodne godine. U istom periodu ostvareno je 14,82 miliona noćenja, što predstavlja rast od 9,03%. Broj dolazaka stranih turista povećan je za 10,85%, dok je broj noćenja stranih turista povećan za 9,32%.

Broj dolazaka turista, u kolektivnom smještaju, u periodu januar-septembar 2026. godine iznosio je 1,33 miliona, što je za 3,89% više u odnosu na uporedni period prethodne godine. Ukupno je ostvareno 4,83 miliona noćenja, što je za 4,40% više nego u istom periodu prethodne godine. U individualnom smještaju u ovom periodu boravilo je 1,33 miliona turista, što je za 17,62% više u odnosu na isti period 2025. godine, dok je ostvareno 9,99 miliona noćenja, što predstavlja rast od 11,41%.

1 Ukupni dolasci i noćenja turista obuhvataju dolaske i noćenja turista u kolektivnom i individualnom, odnosno tzv. "privatnom smještaju".

## Industrial production

Preliminary MONSTAT data indicate that industrial production saw an 18.3% year-over-year increase in the first nine months of 2026. Production grew by 63.2% in the electricity, gas and steam supply sector and by 21.9% in mining and quarrying, while manufacturing output remained at the level recorded in the corresponding period of the previous year.

Manufacturing output increased in eight of its 15 branches. The largest increases were recorded in the manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment (67.7%), and in the repair and installation of machinery and equipment (30.8%). Among the remaining seven branches, the largest decline of 39.5% was recorded in the manufacture of wearing apparel.

In September this year, industrial output recorded the month-on-month increase of 5.6%. Manufacturing output rose by 14.3%, while production declined by 7.7% in the electricity, gas and steam supply sector and by 3.1% in mining and quarrying.

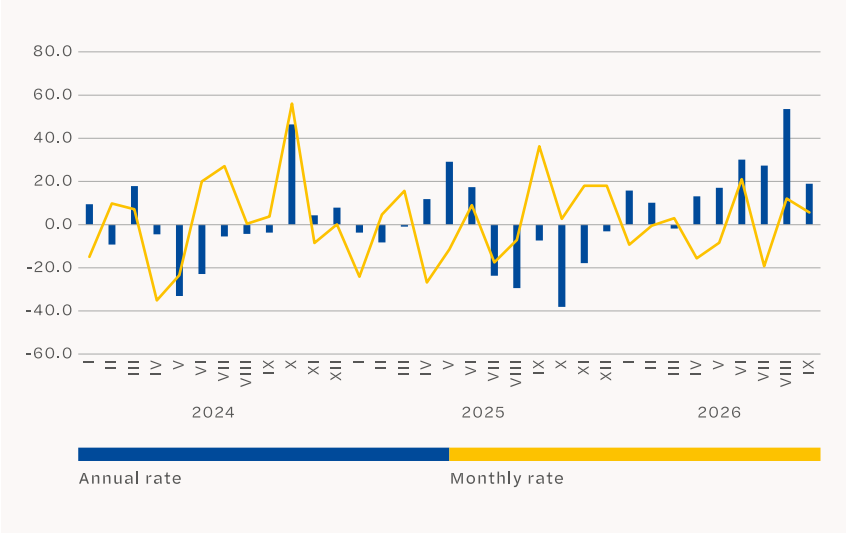


GRAPH 2

**Industrial production in Montenegro, annual and monthly rate, in %, January 2024 – September 2026**

Source: MONSTAT

## Tourism

According to preliminary data, total[1] tourist arrivals to Montenegro amounted to 2.67 million in the period January - September 2026, which is the year-over-year increase of 10.34%. Overnight stays reached 14.82 million, which represents a growth of 9.03%. Both foreign tourist arrivals and overnights increased, by 10.85% and 9.32%, respectively.

In the period January - September 2026, the number of tourist arrivals in collective accommodation establishments amounted to 1.33 million, which is the year-on-year increase of 3.89%. A total of 4.83 million overnight stays were recorded, 4.40% more than in the same period of the previous year. Individual accommodation establishments received 1.33 million tourists over the same period, 17.62% more than in the corresponding period of 2025, while overnight stays reached 9.99 million, representing growth of 11.41%.

1 Total tourist arrivals and overnights include collective and individual (private) accommodation establishments.

## Tržište rada

Prema preliminarnim podacima MONSTAT-a, u septembru 2026. godine bilo je zaposleno 284.513 lica, što je za 1,89% manje u odnosu na prethodni mjesec, a za 4,37% više u odnosu na septembar 2025. godine. Najveći godišnji rast broja zaposlenih zabilježen je u sljedećim djelatnostima: umjetnost, zabava i rekreacija (14,42%), građevinarstvo (8,00%), prerađivačka industrija (7,99%), usluge smještaja i ishrane (7,78%), saobraćaj i skladištenje (5,88%), snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija (4,70%), snabdijevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti (4,13%), vađenje ruda i kamena (4,11%) i poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (3,39%). Pad zaposlenosti zabilježen je samo u sektoru poslovanja s nekretninama (1,70%).

Među sektorima s najvećim učešćem u strukturi zaposlenih, u odnosu na septembar 2025. godine povećano je učešće umjetnosti, zabave i rekreacije, građevinarstva, prerađivačke industrije, usluga smještaja i ishrane, saobraćaja i skladištenja, te snabdijevanja električnom energijom, gasom, parom i klimatizacije. Najveći pad učešća zabilježen je u sektorima državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje, trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala i informisanje i komunikacije.

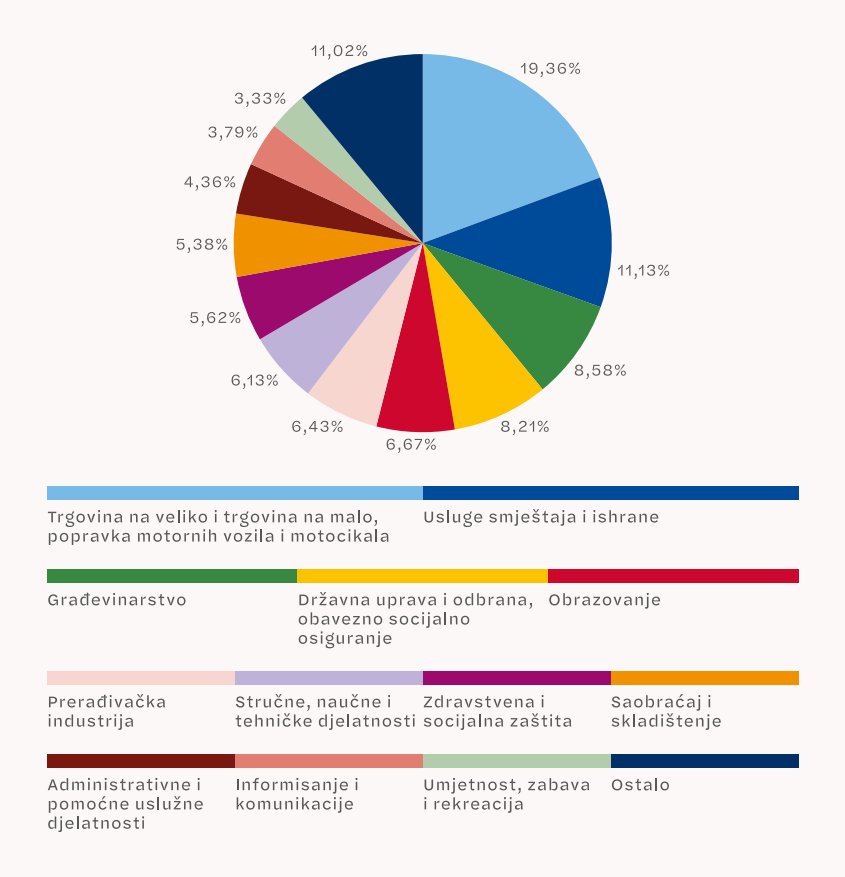


GRAFIKON 3

**Struktura zaposlenih po sektorima u Crnoj Gori, septembar 2026. godine**

Izvor: MONSTAT

Prema preliminarnim podacima MONSTAT-a, u septembru 2026. godine bilo je nezaposleno 23.622 lica, što je za 0,93% više u odnosu na prethodni mjesec, dok je u odnosu na septembar prethodne godine manje za 12,68%. Prosječna bruto i neto zarada u septembru 2026. godine, u odnosu na prethodni mjesec, blago su povećane za 0,24%, odnosno za 0,29%. Prosječna realna zarada bez poreza i doprinosa u septembru 2026. godine zabilježila je pad od 0,2% u odnosu na prethodni mjesec.

## Labour market

MONSTAT records show that there were 284,513 employed persons in September 2026, which is the month-on-month decrease of 1.89% but the year-on-year increase of 4.37%. The largest year-on-year increases in employment were recorded in the following activities: arts, entertainment and recreation (14.42%), construction (8.00%), manufacturing (7.99%), accommodation and food service activities (7.78%), transportation and warehousing (5.88%), electricity, gas, steam and air conditioning supply (4.70%), water supply, sewerage, waste management and remediation activities (4.13%), mining and quarrying (4.11%), and agriculture, forestry and fishing (3.39%). A decline in employment was recorded only in real estate activities (1.70%).

Among the sectors accounting for the largest shares of employment, the shares of arts, entertainment and recreation, construction, manufacturing, accommodation and food service activities, transportation and warehousing, and electricity, gas, steam and air conditioning supply increased compared with September 2025. The largest declines in shares were recorded in the sectors of public administration and defence; compulsory social security; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; and information and communication.

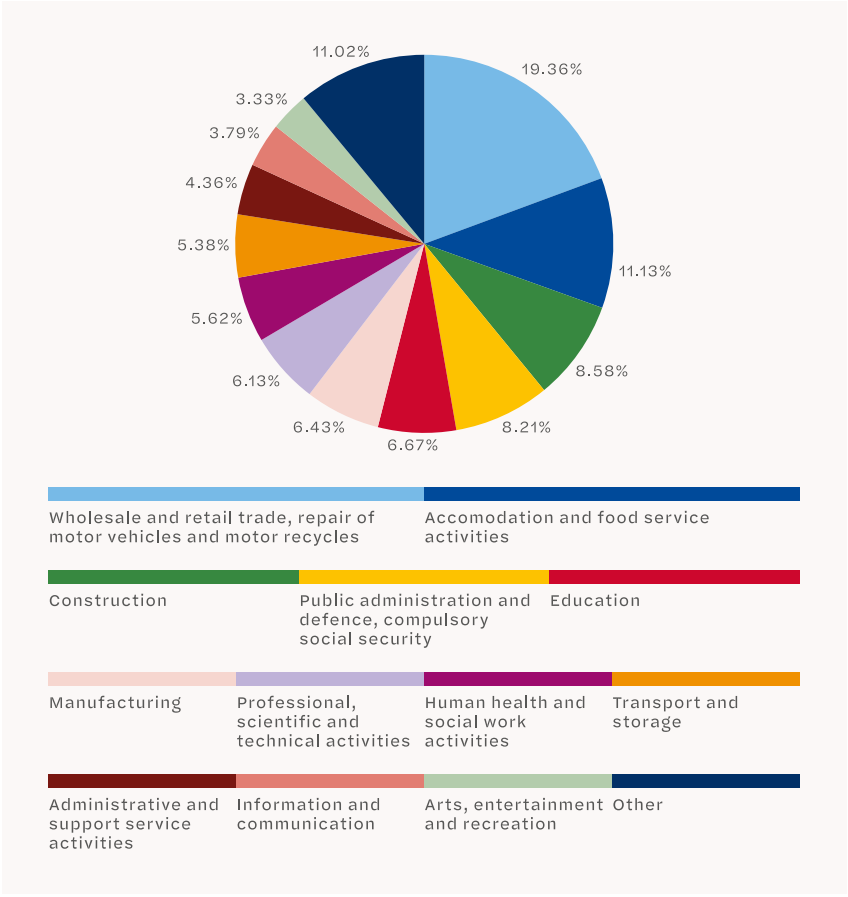


GRAPH 3

**Employment structure by sectors in Montenegro, September 2026**

Source: MONSTAT

According to preliminary MONSTAT data, 23,622 persons were unemployed in September 2026, an increase of 0.93% compared with the previous month but a decrease of 12.68% compared with September of the previous year. Average gross and net earnings increased slightly in September this year compared with the previous month, by 0.24% and 0.29%, respectively. Average real net earnings declined by 0.2% compared with the previous month.

## Ukupna aktiva i pasiva banaka

Bilansna suma banaka na kraju septembra 2026. godine iznosila je 8.389,77 miliona eura i zabilježila je rast od 8,40% u odnosu na septembar prethodne godine, odnosno rast od 0,70% u odnosu na prethodni mjesec.

U strukturi aktive banaka, na kraju septembra 2026. godine, dominantno učešće od 69,37% imali su neto krediti, nakon kojih slijede hartije od vrijednosti sa 16,50%, zatim novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka sa 10,92%, dok se 3,21% odnosilo na preostale stavke aktive. U strukturi pasive dominantno učešće od 77,88% bilježe depoziti, nakon kojih slijedi kapital sa 13,40% i pozajmice sa 5,31%, dok se na ostale stavke odnosilo 3,41% ukupne pasive.

Ukupan kapital banaka na kraju septembra 2026. godine iznosio je 1.123,88 miliona eura i na godišnjem nivou bilježi rast od 12,72%, a na mjesečnom nivou rast od 1,12%.

## Krediti

Ukupno odobreni krediti banaka na kraju septembra 2026. godine iznosili su 5.955,59 miliona eura i bilježe rast od 11,18% u odnosu na septembar prethodne godine, odnosno rast od 1,08% u odnosu na prethodni mjesec.

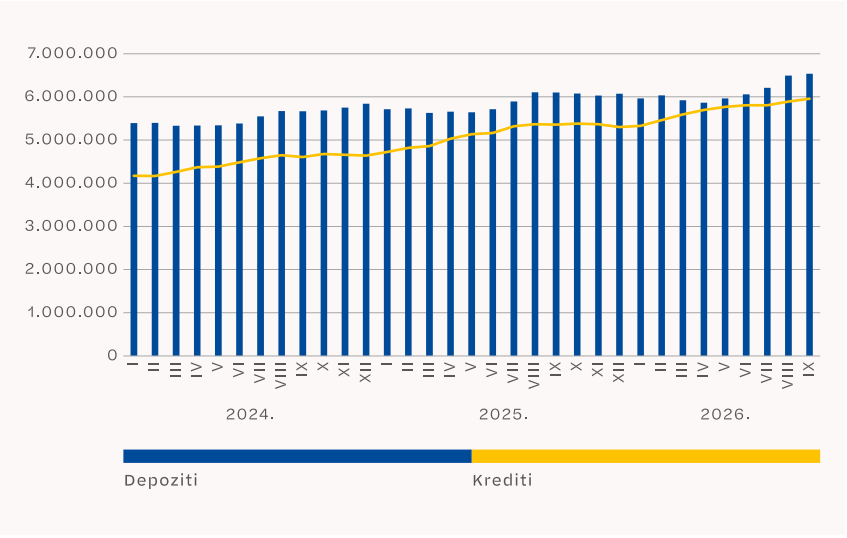


GRAFIKON 4

**Krediti i depoziti, u 000 eura, januar 2024 – septembar 2026, stanje na kraju mjeseca**

Izvor: Kalkulacije CBCG

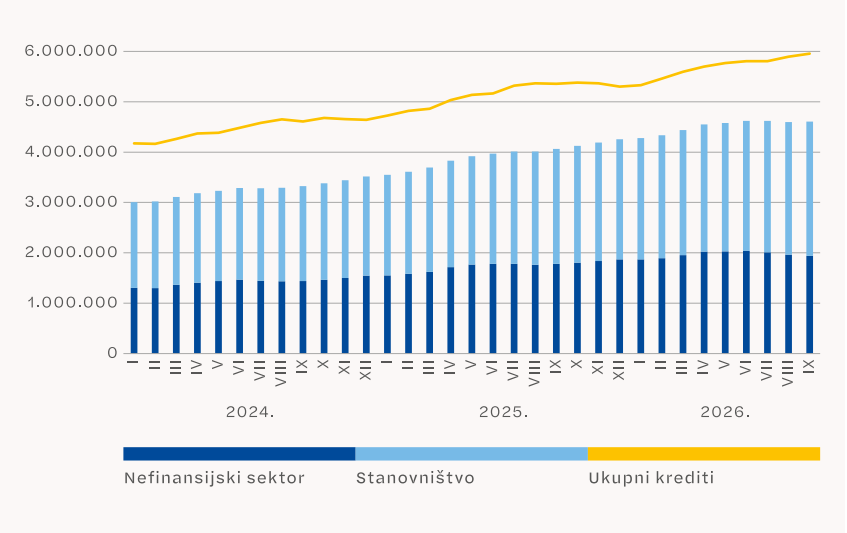


GRAFIKON 5

**Krediti stanovništvu, nefinansijskom sektoru i ukupni krediti banaka, u 000 eura, januar 2024 – septembar 2026, stanje na kraju mjeseca**

Izvor: Kalkulacije CBCG

## Total assets and liabilities of banks

At end-September 2026, banks' total assets and liabilities amounted to 8,389.77 million euros, increasing by 8.40% compared with September of the previous year and by 0.70% compared with the previous month.

In the structure of banks' assets at end-September 2026, net loans accounted for the largest share of 69.37%, followed by securities (16.50%) and cash and deposit accounts with central banks (10.92%), while the remaining asset items accounted for 3.21%. As for the structure of banks' liabilities and capital, deposits accounted for the dominant share of 77.88%, followed by capital (13.40%) and borrowings (5.31%), while other items accounted for 3.41%.

Total bank capital amounted to 1,123.88 million euros at end-September 2026, increasing by 12.72% year-on-year and 1.12% month-on-month.

## Loans

Total loans granted by banks amounted to 5,955.59 million euros at end-September 2026, representing growth of 11.18% compared with September of the previous year and 1.08% compared with the previous month.

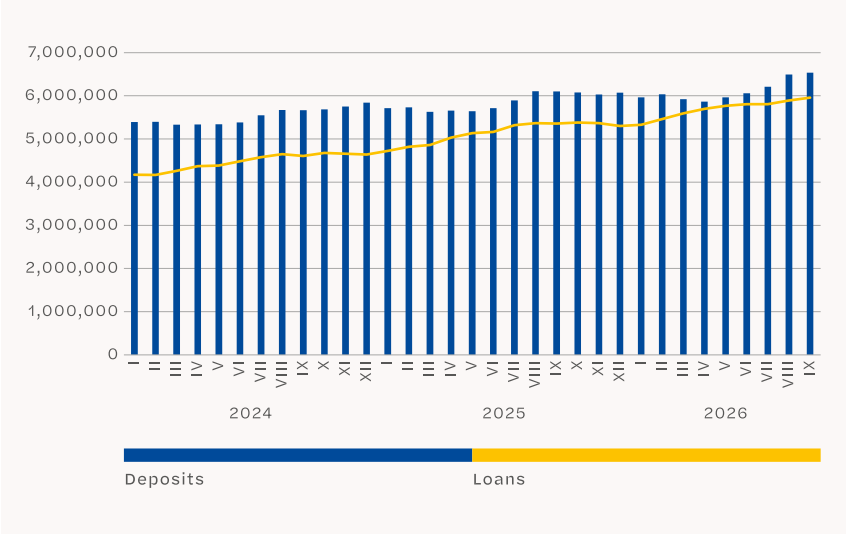


GRAPH 4

**Loans and deposits, in thousand euros, January 2024 – September 2026, end-month balance**

Source: CBCG calculations

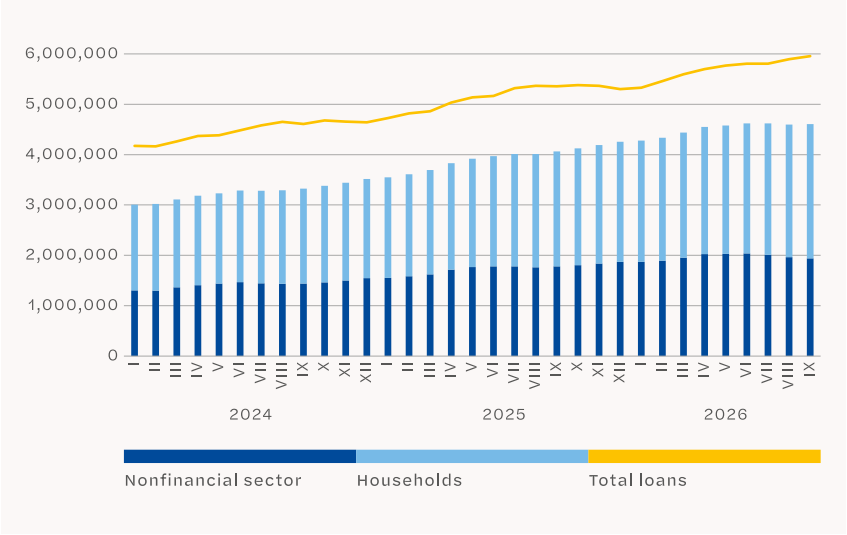


GRAPH 5

**Loans to households, non-financial sector, and total banking loans, in thousand euros, January 2024 – September 2026, end-month balance**

Source: CBCG calculations

Koeficijent krediti/depoziti iznosio je 0,91 na kraju septembra 2026. godine i viši je u odnosu na septembar prethodne godine, kada je iznosio 0,88, dok je u odnosu na avgust 2026. godine ostao nepromijenjen.

Po osnovu kredita, banke su na kraju septembra 2026. godine najveća potraživanja imale prema nefinansijskom sektoru i stanovništvu (77,31%).

## Depoziti

Depoziti u bankama na kraju septembra 2026. godine iznosili su 6.533,80 miliona eura i zabilježili su rast od 7,12% na godišnjem nivou, dok su u odnosu na prethodni mjesec zabilježili rast od 0,64%.

U ročnoj strukturi ukupnih depozita, na kraju septembra 2026. godine, najveće učešće od 85,87% imali su depoziti po viđenju, dok su oročeni depoziti činili 13,91% ukupnih depozita. Preostalih 0,22% odnosilo se na sredstva na escrow računu. U strukturi ukupnih oročenih depozita najveće učešće imali su depoziti ročnosti od jedne do tri godine (41,02%) i od tri mjeseca do jedne godine (37,57%).

TABELA 1

**Ročna struktura depozita, u %, stanje na kraju mjeseca**

Izvor: Kalkulacije CBCG

| | IX 2025. | VIII 2026. | IX 2026. |
|---|---|---|---|
| **Depoziti po viđenju** | **85,17** | **85,18** | **85,87** |
| **Oročeni depoziti** | **14,54** | **14,59** | **13,91** |
| Do tri mjeseca | 1,02 | 1,17 | 0,79 |
| Od tri mjeseca do jedne godine | 5,48 | 5,62 | 5,23 |
| Od jedne do tri godine | 5,43 | 5,82 | 5,70 |
| Preko tri godine | 2,61 | 1,98 | 2,19 |
| **Sredstva na escrow računu** | **0,29** | **0,23** | **0,22** |

Posmatrano po sektorima, na kraju septembra 2026. godine, u ukupnim depozitima najveće učešće imali su depoziti stanovništva (40,62%), praćeni depozitima nefinansijskog sektora, koji su imali učešće od 31,24%.

| | IX 2025. | VIII 2026. | IX 2026. | IX 2025. | VIII 2026. | IX 2026. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | u 000 | | | u % | | |
| Finansijski sektor | 65.615 | 67.751 | 44.458 | 1,08 | 1,04 | 0,68 |
| Nefinansijski sektor | 1.913.890 | 2.022.967 | 2.040.955 | 31,38 | 31,16 | 31,24 |
| Opšta vlada | 553.172 | 513.258 | 520.534 | 9,07 | 7,91 | 7,97 |
| Stanovništvo | 2.326.932 | 2.618.888 | 2.653.879 | 38,15 | 40,34 | 40,62 |
| Nevladine i druge neprofitne organizacije | 99.114 | 120.257 | 118.263 | 1,61 | 1,85 | 1,80 |
| Nerezidenti | 1.140.942 | 1.149.287 | 1.155.710 | 18,70 | 17,70 | 17,69 |
| **UKUPNO DEPOZITI** | **6.099.665** | **6.492.409** | **6.533.799** | **100,00** | **100,00** | **100,00** |

TABELA 2

**Sektorska struktura depozita, stanje na kraju mjeseca**

Izvor: Kalkulacije CBCG

## Depoziti stanovništva

Depoziti stanovništva na kraju septembra 2026. godine iznosili su 2.653,88 miliona eura i bilježe rast od 14,05% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, odnosno rast od 1,34% na mjesečnom nivou.

U ročnoj strukturi depozita stanovništva, na kraju septembra 2026. godine, depoziti po viđenju činili su 83,87%, dok su oročeni depoziti činili 16,13%.

The loans-to-deposits ratio stood at 0.91 at end-September 2026, higher than in September of the previous year (0.88), while remaining unchanged compared to the previous month.

Loans disbursed to the non-financial and household sectors accounted for the main share of 77.31% in banks' loan receivables as at end-September 2026.

## Deposits

Deposits in banks amounted to 6,533.80 million euros at end-September 2026 and they recorded both year-on-year and month-on-month growth of 7.12% and 0.64%, respectively.

As for the maturity structure of deposits at end-September 2026, demand deposits accounted for the main share of 85.87%, while term deposits made up 13.91%. The remainder 0.22% referred to funds in escrow accounts. Within total term deposits, deposits with maturities from one to three years (41.02%) and from three months to one year (37.57%) accounted for the largest shares.

TABLE 1

**Maturity structure of deposits, in %, end-month balance**

Source: CBCG calculations

| | IX 2025 | VIII 2026 | IX 2026 |
|---|---|---|---|
| **Demand deposits** | **85.17** | **85.18** | **85.87** |
| **Time deposits** | **14.54** | **14.59** | **13.91** |
| Up to 3 months | 1.02 | 1.17 | 0.79 |
| From 3 months to 1 year | 5.48 | 5.62 | 5.23 |
| From 1 to 3 years | 5.43 | 5.82 | 5.70 |
| Over 3 years | 2.61 | 1.98 | 2.19 |
| **Funds in escrow accounts** | **0.29** | **0.23** | **0.22** |

Observed by sectors, household deposits accounted for the largest share of total deposits at end-September 2026 (40.62%), followed by deposits of the non-financial sector (31.24%).

| | IX 2025 | VIII 2026 | IX 2026 | IX 2025 | VIII 2026 | IX 2026 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | in 000 | | | in % | | |
| Financial sector | 65,615 | 67,751 | 44,458 | 1.08 | 1.04 | 0.68 |
| Non-financial sector | 1,913,890 | 2,022,967 | 2,040,955 | 31.38 | 31.16 | 31.24 |
| General government | 553,172 | 513,258 | 520,534 | 9.07 | 7.91 | 7.97 |
| Households | 2,326,932 | 2,618,888 | 2,653,879 | 38.15 | 40.34 | 40.62 |
| Non-government and other non-profit organizations | 99,114 | 120,257 | 118,263 | 1.61 | 1.85 | 1.80 |
| Non-residents | 1,140,942 | 1,149,287 | 1,155,710 | 18.70 | 17.70 | 17.69 |
| **TOTAL DEPOSITS** | **6,099,665** | **6,492,409** | **6,533,799** | **100.00** | **100.00** | **100.00** |

TABLE 2

**Sectoral structure of deposits, end-month balance**

Source: CBCG calculations

## Household deposits

At end-September this year, household deposits amounted to 2,653.88 million euros, an increase of 14.05% compared with the same month of the previous year and a 1.34% growth month-on-month.

The maturity structure of these deposits shows that demand deposits accounted for 83.87%, and term deposits accounted for 16.13%.

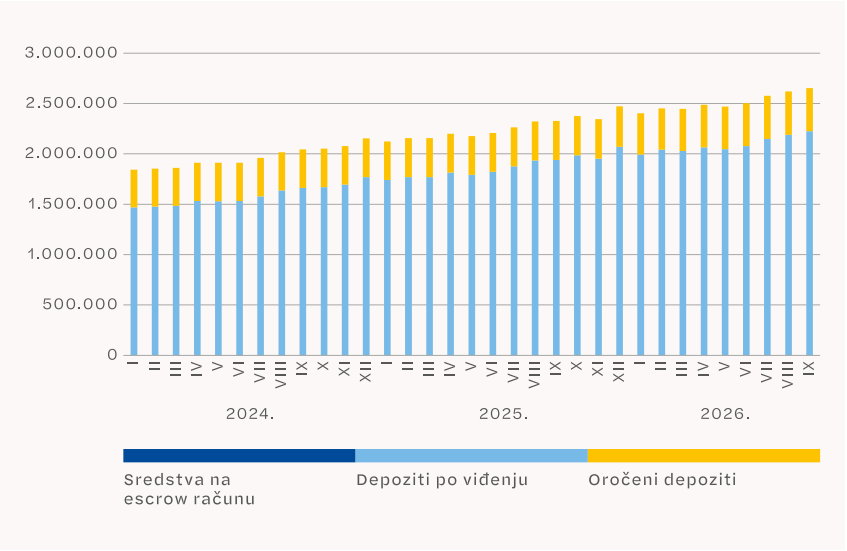


GRAFIKON 6

**Depoziti stanovništva po ročnosti, u 000 eura, januar 2024 – septembar 2026, stanje na kraju mjeseca**

Izvor: Kalkulacije CBCG

## Likvidnost banaka

Likvidna aktiva banaka na kraju septembra 2026. godine iznosila je 1.658,46 miliona eura i bila je za 78,36 miliona eura, odnosno 4,96%, viša u odnosu na isti period prethodne godine, dok je za 52,89 miliona eura, odnosno 3,29%, viša u odnosu na prethodni mjesec.

U septembru 2026. godine koeficijenti likvidnosti za bankarski sistem u cjelini, na dnevnom i dekadnom nivou, bili su iznad propisanih minimuma.

## Obavezna rezerva

Na kraju septembra 2026. godine ukupno izdvojena obavezna rezerva banaka kod Centralne banke iznosila je 346,56 miliona eura i na godišnjem nivou bilježi rast od 19,17 miliona eura, odnosno 5,86%, dok u odnosu na prethodni mjesec bilježi rast od 13,26 miliona eura, odnosno 3,98%.

Od ukupnog iznosa izdvojene obavezne rezerve, na račun obavezne rezerve u zemlji izdvojeno je 75,95%, dok je na računu Centralne banke u inostranstvu izdvojeno 24,05%.

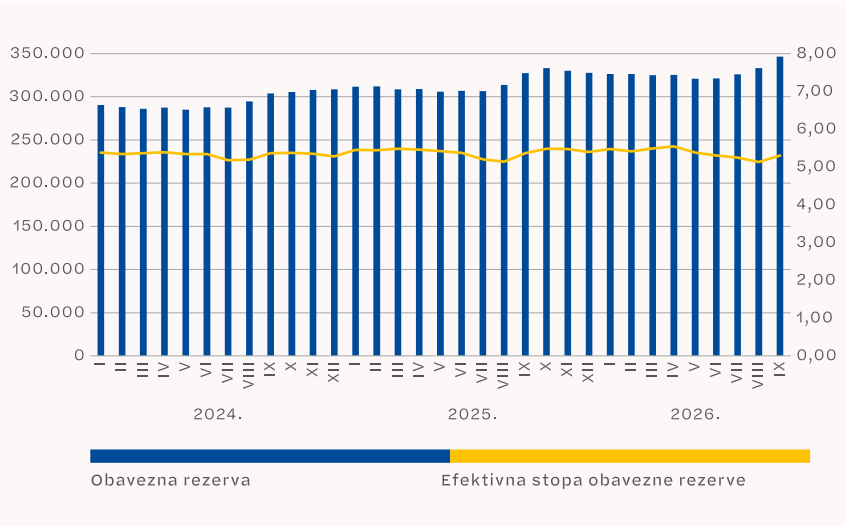


GRAFIKON 7

**Izdvojena obavezna rezerva u 000 eura (lijeva skala), efektivna stopa obavezne rezerve, u % (desna skala), januar 2024 – septembar 2026, stanje na kraju mjeseca**

Izvor: Kalkulacije CBCG

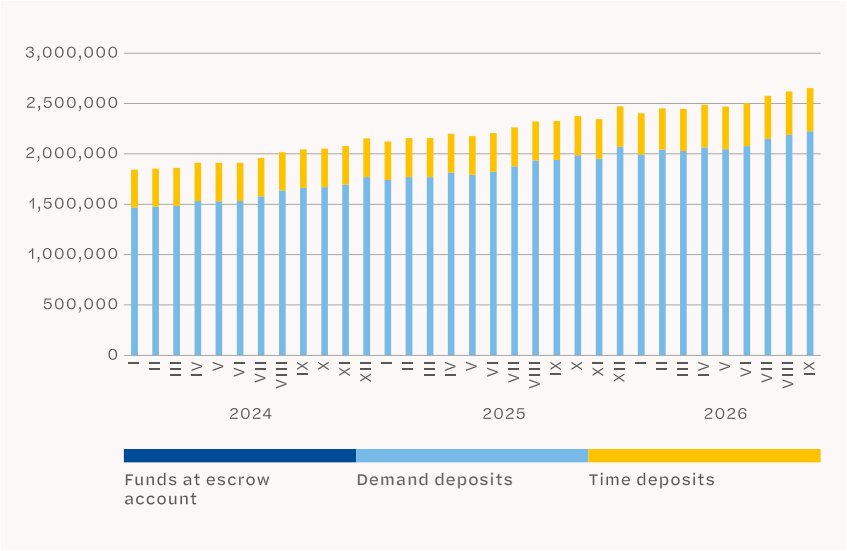


GRAPH 6

**Household deposits by maturity, in thousand euros, January 2024 – September 2026, end-month balance**

Source: CBCG calculations

## Banks' liquidity

Liquid assets of banks amounted to 1,658.46 million euros at end-September this year, being 78.36 million euros or 4.96% higher year-on-year and 52.89 million euros or 3.29% higher month-on-month.

In September 2026, both daily and ten-day liquidity ratios were above the statutory minimums for the entire banking system.

## Reserve requirement

At end-September 2026, total required reserves allocated by banks with the Central Bank amounted to 346.56 million euros, representing a year-on-year increase of 19.17 million euros or 5.86% and a month-on-month increase of 13.26 million euros or 3.98%.

Of the total allocated reserve requirement, 75.95% was held in the reserve requirement account in Montenegro, while 24.05% was held in the Central Bank's account abroad.

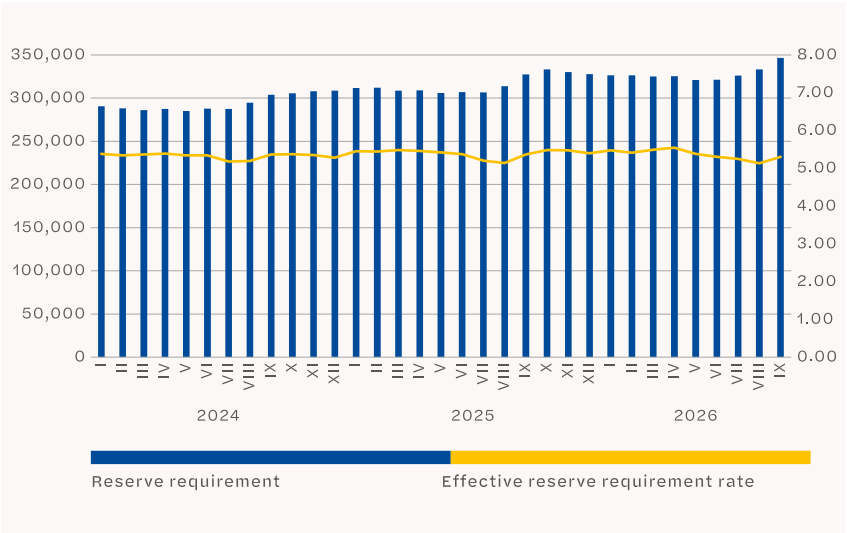


GRAPH 7

**Allocated reserve requirement in thousand euros (left-hand scale), effective reserve requirement rate in % (right-hand scale), January 2024 – September 2026, end-month balance**

Source: CBCG calculations

Efektivna stopa obavezne rezerve, mjerena odnosom izdvojene obavezne rezerve i ukupnih depozita, iznosila je 5,30% na kraju septembra tekuće godine i niža je u odnosu na septembar 2025. godine, kada je iznosila 5,37%, dok je viša u odnosu na prethodni mjesec, kada je iznosila 5,13%.

## Mikrokreditne finansijske institucije (MFI)

Ukupna bilansna suma MFI na kraju septembra 2026. godine iznosila je 153,27 miliona eura, i u odnosu na isti mjesec prethodne godine bilježi intenzivan rast od 16,06%, dok je na mjesečnom nivou zabilježeno smanjenje od 0,74%.

U septembru 2026. godine bruto krediti MFI iznosili su 151,17 miliona eura i bilježe intenzivan rast od 16,65% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, odnosno smanjenje od 0,97% u odnosu na prethodni mjesec.

## Aktivne kamatne stope banaka

Prosječna ponderisana nominalna kamatna stopa banaka (PPNKS) na ukupno odobrene kredite u septembru 2026. godine iznosila je 5,66% i niža je za 0,07 procentnih poena (pp) u odnosu na septembar 2025. godine, dok je u odnosu na prethodni mjesec zabilježila rast od 0,02 pp.

Prosječna ponderisana efektivna kamatna stopa (PPEKS) u septembru 2026. godine iznosila je 6,14% i niža je za 0,11 pp u odnosu na isti mjesec prethodne godine, dok je u odnosu na prethodni mjesec zabilježila rast od 0,01 pp.

PPNKS na novoodobrene kredite u septembru 2026. godine iznosila je 5,82% i u odnosu na septembar 2025. godine viša je za 0,20 pp, dok je na mjesečnom nivou zabilježila pad od 0,02 pp.

PPEKS na novoodobrene kredite u septembru 2026. godine iznosila je 6,33% i viša je za 0,10 pp u odnosu na isti mjesec prethodne godine, dok je u odnosu na prethodni mjesec zabilježila pad od 0,02 pp.

PPNKS odnosno PPEKS na novoodobrene kredite privredi u septembru 2026. godine iznosila je 5,21%, odnosno 5,65%, i bilježi rast na godišnjem nivou za 0,44 pp, odnosno za 0,21 pp. Posmatrano u odnosu na prethodni mjesec, PPNKS i PPEKS zabilježile su rast od 0,06 pp, odnosno 0,10 pp.

Na novoodobrene kredite fizičkim licima, PPNKS je u septembru 2026. godine iznosila 6,28%, dok je PPEKS iznosila 6,86%, što predstavlja smanjenje od 0,06 pp, odnosno od 0,05 pp u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Posmatrano na mjesečnom nivou, zabilježeno je smanjenje PPNKS od 0,03 pp, odnosno PPEKS u iznosu od 0,04 pp.

## Pasivne kamatne stope banaka

Prosječna ponderisana efektivna pasivna kamatna stopa u septembru 2026. godine iznosila je 0,28% i viša je za 0,02 pp u odnosu na isti mjesec prethodne godine, dok je na mjesečnom nivou niža za 0,01 pp.

Razlika između aktivnih kamatnih stopa (na ukupno odobrene kredite) i pasivnih kamatnih stopa u septembru 2026. godine iznosila je 5,86 pp i niža je u odnosu na septembar prethodne godine, kada je iznosila 5,99 pp, dok je u odnosu na avgust tekuće godine viša za 0,02 pp.

The effective reserve requirement rate, measured as the ratio of allocated required reserves to total deposits, stood at 5.30% at end-September this year, lower than in September 2025 (5.37%) but higher than in the previous month (5.13%).

## Microcredit financial institutions (MFIs)

MFIs' total assets and liabilities amounted to 153.27 million euros at end-September 2026, recording a 0.74% monthly decline and the year-on-year increase of as much as 16.06%.

In September this year, gross MFI loans amounted to 151.17 million euros, representing strong growth of 16.65% compared with the same month of the previous year but a decline of 0.97% compared with the previous month.

## Lending interest rates of banks

The weighted average nominal interest rate (WANIR) on total bank loans stood at 5.66% in September 2026, down 0.07 pp compared with September 2025, but up 0.02 pp compared with the previous month.

The weighted average effective interest rate (WAEIR) stood at 6.14%, down 0.11 pp compared with the same month of the previous year but up 0.01 pp compared with the previous month.

The WANIR on new loans granted amounted to 5.82% in September this year and it increased compared to the same month last year by 0.20 pp and by 0.02 pp month-on-month.

The WAEIR on new loans amounted to 6.33% and it increased by 0.10 pp year-on-year, but it dropped 0.02 pp month-on-month.

The WANIR and WAEIR on newly approved corporate loans stood at 5.21% and 5.65%, respectively, in September 2026, recording the year-on-year increases of 0.44 pp and 0.21 pp, respectively. Compared to August this year, the respective rates rose 0.06 pp and 0.10 pp.

The WANIR on newly approved retail loans stood at 6.28% in September 2026, while the WAEIR amounted to 6.86%, representing decreases of 0.06 pp and 0.05 pp, respectively, compared with the same month of the previous year. Observed on monthly level, both WANIR and WAEIR declined by 0.03 pp and 0.04 pp, respectively.

## Deposit interest rates of banks

The weighted average deposit effective interest rate stood at 0.28% in September this year and it was 0.02 pp higher than in the same month last year and 0.01 pp lower compared to the previous month.

The difference between lending interest rates (on total loans granted) and deposit interest rates amounted to 5.86 pp in September this year, being lower year-over-year when it amounted to 5.99 pp, yet 0.02 pp higher than compared to the previous month.

TABELA 3

**PPEKS na ukupne depozite banaka po ročnosti, u %, stanje na kraju mjeseca**

Izvor: Kalkulacije CBCG

| Ročnost | IX 2025. | VIII 2026. | IX 2026. |
|---|---|---|---|
| Depoziti po viđenju | 0,01 | 0,02 | 0,02 |
| Oročeni depoziti | | | |
| Do 3 mjeseca | 1,37 | 1,92 | 1,74 |
| Od 3 mjeseca do 1 godine | 1,44 | 1,60 | 1,65 |
| Od 1 do 3 godine | 1,99 | 2,03 | 2,07 |
| Od 3 do 5 godina | 1,40 | 1,28 | 1,22 |
| Preko 5 godina | 2,16 | 2,15 | 2,16 |
| Ukupni depoziti | 0,26 | 0,29 | 0,28 |

## Kamatne stope mikrokreditnih finansijskih institucija na ukupno odobrene kredite

Prosječna ponderisana nominalna kamatna stopa mikrokreditnih finansijskih institucija na ukupno odobrene kredite u septembru 2026. godine iznosila je 15,15% i bilježi pad od 3,45 pp u odnosu na septembar prethodne godine, odnosno pad od 0,23 pp u odnosu na prethodni mjesec.

Prosječna ponderisana efektivna kamatna stopa u septembru 2026. godine iznosila je 16,51% i niža je za 4,13 pp u odnosu na septembar prethodne godine, dok je u odnosu na prethodni mjesec niža za 0,28 pp.

## Kamatne stope mikrokreditnih finansijskih institucija na novoodobrene kredite

Prosječna ponderisana nominalna kamatna stopa mikrokreditnih finansijskih institucija na novoodobrene kredite u septembru 2026. godine iznosila je 13,29% i na godišnjem nivou bilježi značajno smanjenje od 4,87 pp, odnosno povećanje od 0,32 pp na mjesečnom nivou.

Prosječna ponderisana efektivna kamatna stopa u septembru 2026. godine iznosila je 14,32% i takođe bilježi značajno smanjenje na godišnjem nivou, od 5,85 pp, odnosno povećanje od 0,46 pp na mjesečnom nivou.

## Tržište kapitala

U septembru 2026. godine na Montenegroberzi realizovan je promet od 1,29 miliona eura, kroz 147 transakcija. Realizovani promet bio je 2,04 puta viši u odnosu na septembar prethodne godine, dok je za 17,24% niži u odnosu na avgust 2026. godine.

Cjelokupan promet ostvaren u septembru 2026. godine odnosio se na promet akcijama akcionarskih društava i akcijama fondova zajedničkog ulaganja i ostvaren je kroz sekundarnu trgovinu.

Berzanski indeks MONEX, čija je vrijednost na kraju septembra 2026. godine bila 18.865,57 indeksnih poena, zabilježio je rast od 5,47% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, odnosno rast od 4,65% na mjesečnom nivou. Indeks MNSE10 iznosio je 1.237,78 indeksnih poena i zabilježio je rast od 7,19% na godišnjem nivou, odnosno povećanje od 3,78% na mjesečnom nivou.

TABLE 3

**WAEIR on total bank deposits by maturity, in %, end-month balance**

Source: CBCG calculations

| Maturity | IX 2025 | VIII 2026 | IX 2026 |
|---|---|---|---|
| Demand deposits | 0.01 | 0.02 | 0.02 |
| Time deposits | | | |
| Up to 3 months | 1.37 | 1.92 | 1.74 |
| From 3 months up to 1 year | 1.44 | 1.60 | 1.65 |
| From 1 to 3 years | 1.99 | 2.03 | 2.07 |
| From 3 to 5 years | 1.40 | 1.28 | 1.22 |
| Over 5 years | 2.16 | 2.15 | 2.16 |
| Total deposits | 0.26 | 0.29 | 0.28 |

## MFIs' interest rates on total loans

In September 2026, the MFIs' weighted average nominal interest rate on total loans granted amounted to 15.15% and it recorded both year-on-year and month-on-month decline of 3.45 pp and 0.23 pp, respectively.

The weighted average effective interest rate stood at 16.51%, and it was 4.13 pp and 0.28 pp lower than in September last year and month-on-month, respectively.

## MFIs' interest rates on new loans

The weighted average nominal interest rate on new loans granted by MFIs stood at 13.29% in September this year, dropping by 4.87 pp year-over-year but rising 0.32 pp month-on-month, respectively.

The weighted average effective interest rate stood at 14.32%, also recording a significant year-on-year decline of 5.85 pp and a month-on-month increase of 0.46 pp.

## Capital market

Trading volume on the Montenegro Stock Exchange amounted to 1.29 million euros in September 2026, through 147 transactions. This turnover was 2.04 times higher than in the same month last year, yet 17.24% lower month-on-month.

All trading in September 2026 involved shares of joint-stock companies and investment fund shares and took place on the secondary market.

The SE index MONEX, which stood at 18,865.57 index points at end-September this year, rose 5.47% in relation to the same month of the previous year and 4.65% month-on-month, respectively. The MNSE10 index amounted to 1,237.78 index points and it increased 7.19% year-on-year and 3.78% month-on-month.

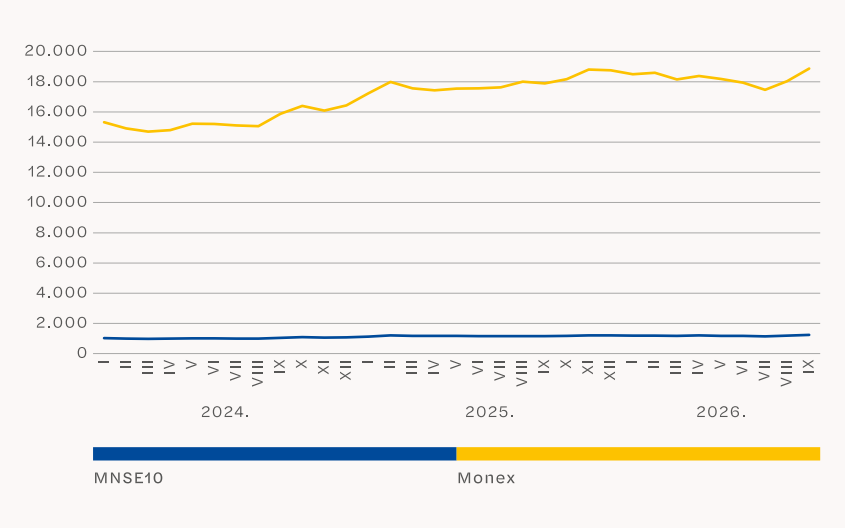


GRAFIKON 8

**Kretanje indeksa MONEX i MNSE10, januar 2024 – septembar 2026, stanje na kraju mjeseca**

Izvor: Kalkulacije Montenegroberze

Tržišna kapitalizacija na dan 30. 09. 2026. godine iznosila je 1.369,50 miliona eura i na godišnjem nivou bilježi pad od 35,77%, odnosno smanjenje od 27,36% na mjesečnom nivou.

Koeficijent obrta sredstava na Montenegroberzi u septembru 2026. godine iznosio je 0,000944 i bio je viši u odnosu na isti period prethodne godine, kada je iznosio 0,000297, kao i u odnosu na prethodni mjesec, kada je iznosio 0,000829.

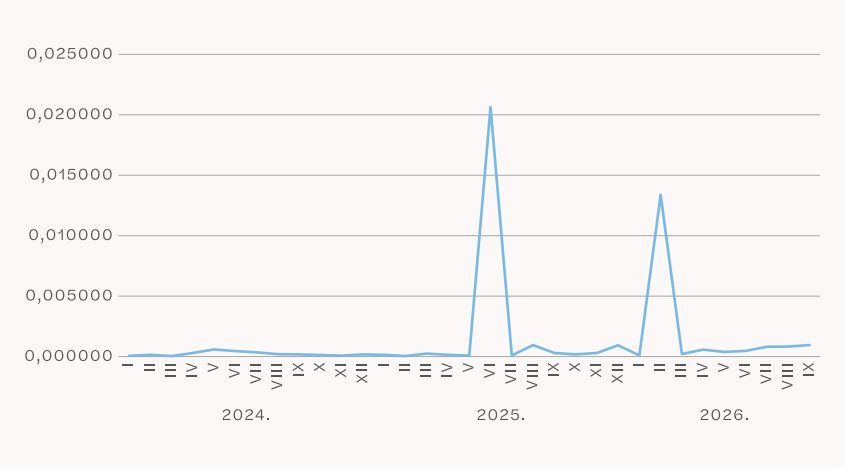


GRAFIKON 9

**Koeficijent obrta sredstava, januar 2024 – septembar 2026, stanje na kraju mjeseca**

Izvor: Kalkulacije Montenegroberze

## Platni promet

Vrijednost realizovanog platnog prometa u RTGS sistemu, DNS sistemu i IPS sistemu[2] u septembru 2026. godine iznosila je 2.484,42 miliona eura i bilježi rast od 11,18% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, dok u odnosu na prethodni mjesec bilježi rast od 3,46%.

U strukturi ukupno realizovanog platnog prometa, 88,32% odnosilo se na vrijednost platnog prometa realizovanog u RTGS sistemu.

Posmatrano prema učešću realizovanih naloga, dominantno učešće od 57,91% ostvarili su nalozi u DNS sistemu sa 869.843 realizovana naloga.

2 Od 20. jula 2026. godine počeo je sa radom IPS sistem - nacionalni platni sistem za izvršavanje instant kreditnih transfera u realnom vremenu.

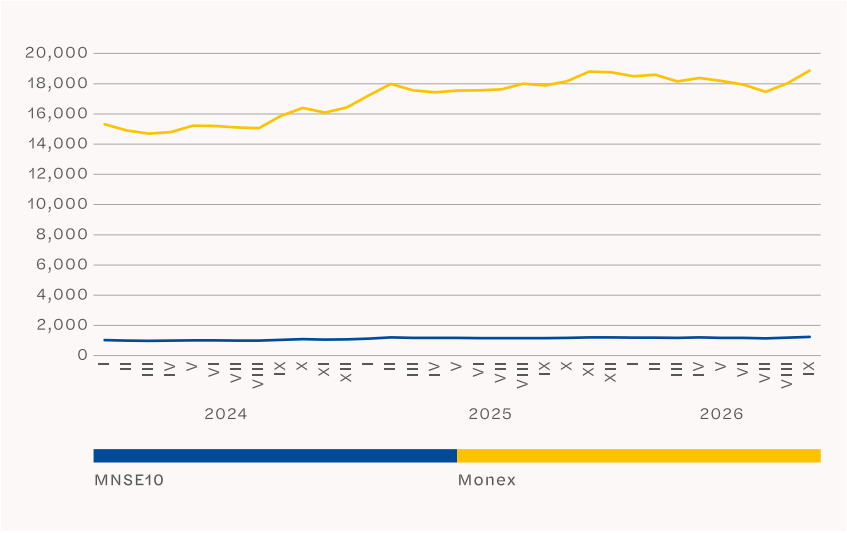


GRAPH 8

**MONEX and MNSE10 indices, January 2024 – September 2026, end-month balance**

Source: Montenegro Stock Exchange calculations

Market capitalisation as at 30/09/2026 amounted to 1,369.50 million euros, recording the year-over-year decline of 35.77% and the month-on-month decrease of 27.36%.

The turnover ratio on the Montenegro Stock Exchange stood at 0.000944 in September this year, higher than in the same period of the previous year (0.000297) and the previous month (0.000829).

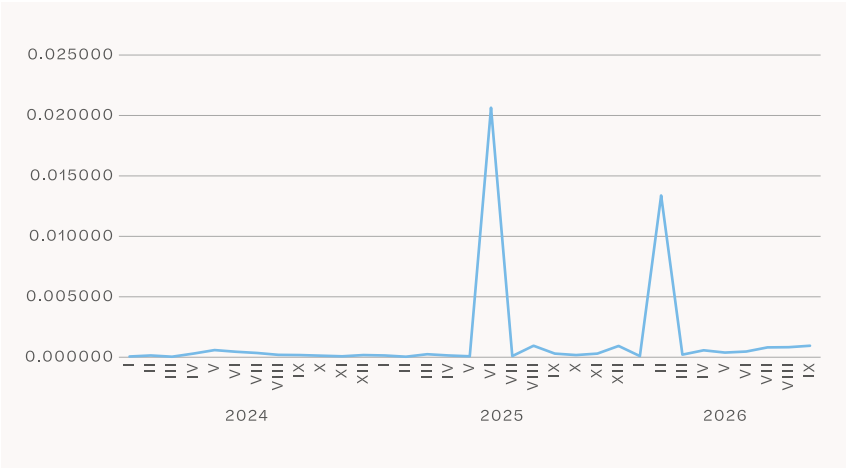


GRAPH 9

**Asset turnover ratio, January 2024 - September 2026, end-month balance**

Source: Montenegro Stock Exchange calculations

## Payment system

The value of domestic payment system transactions in the RTGS, DNS, and IPS systems[2] amounted to 2,484.42 million euros in September 2026, recording an increase of 11.18% compared with the same month of the previous year and 3.46% compared with the previous month.

As for the structure of payment transactions, 88.32% referred to payment transactions in the RTGS system.

Observed by the share of effected orders, the main share of 57.91% was recorded by orders in the DNS system with 869,843 orders.

2 The IPS system (the national payment system for executing instant credit transfers in real time) became operational on 20 July 2026.

## Strane direktne investicije

Prema preliminarnim podacima, u periodu januar-septembar 2026. godine ukupan priliv stranih direktnih investicija (SDI) iznosio je 776,28 miliona eura, što je za 10,63% više nego u istom periodu prethodne godine. Gledano po strukturi, do povećanja je prvenstveno došlo usljed rasta međukompanijskog duga i ulaganja u nekretnine, kao i usljed povećanja investicija u kompanije i banke. Neto priliv SDI iznosio je 388,06 miliona eura i bio je veći za 9,49% na godišnjem nivou.

U ukupnom prilivu SDI na vlasnička ulaganja odnosilo se 474,44 miliona eura ili 61,12%. U strukturi vlasničkih ulaganja, investicije u domaće kompanije i banke iznosile su 94,06 miliona eura i bile su veće za 9,18% u odnosu na isti period prethodne godine, dok su ulaganja u nekretnine, u iznosu od 380,38 miliona eura, povećana za 5,22%. Priliv SDI po osnovu interkompanijskog duga iznosio je 279,40 miliona eura ili 35,99% ukupnog priliva, što je za 25,92% više nego u istom periodu prethodne godine. Preostalih 22,44 miliona eura, odnosno 2,89%, odnosilo se na ostala ulaganja, prvenstveno po osnovu povlačenja ulaganja iz inostranstva.

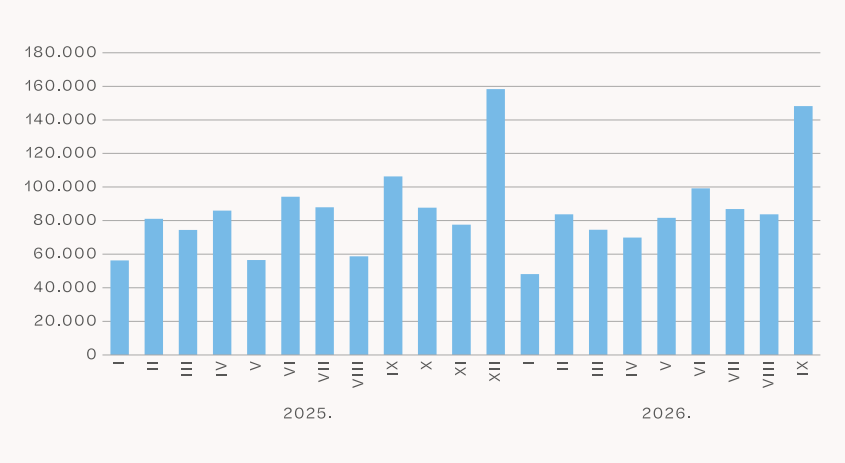


GRAFIKON 10

**Mjesečni prilivi ukupnih stranih direktnih investicija, u 000 eura, januar 2025 – septembar 2026. godine**

Izvor: CBCG

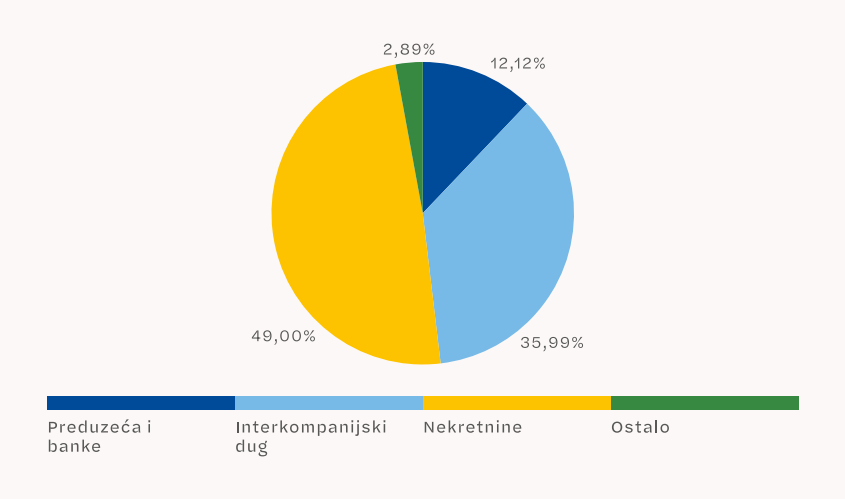


GRAFIKON 11

**Struktura ukupnog priliva stranih direktnih investicija u periodu januar–septembar 2026. godine, u %**

Izvor: CBCG

Ukupan odliv SDI tokom posmatranog perioda 2026. godine iznosio je 388,22 miliona eura, što predstavlja povećanje od 11,79% u odnosu na isti period prethodne godine. Od toga se 96,02 miliona eura odnosilo na ulaganja rezidenata u inostranstvo, dok su povlačenja sredstava nerezidenata investiranih u Crnoj Gori iznosila 292,20 miliona eura.

## Foreign direct investments (FDIs)

Preliminary data indicates that total FDI inflow amounted to 776.28 million euros in the period January - September 2026, which is 10.63% more than in the comparative nine-month period last year. By structure, the increase was primarily driven by growth in intercompany debt and real estate investments, as well as higher investments in companies and banks. Net FDI inflows amounted to 388.06 million euros, rising 9.49% year-on-year.

Of the total FDI inflows, 474.44 million euros or 61.12%, related to equity investments. Within the structure of equity investments, investments in domestic companies and banks amounted to 94.06 million euros, an increase of 9.18% compared with the same period of the previous year, while investments in real estate, amounting to 380.38 million euros, increased by 5.22%. FDIs in the form of intercompany debt amounted to 279.40 million euros or 35.99% of total FDI inflow, which is 25.92% more than in the same period last year. The remaining 22.44 million euros or 2.89% were other investments, primarily the withdrawal of investments from abroad.

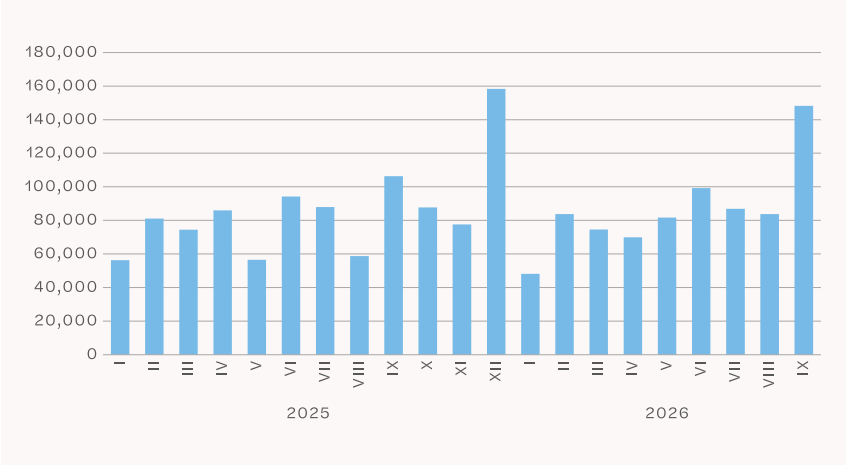


GRAPH 10

**Monthly inflow of total FDI, in thousand euros, January 2025 – September 2026**

Source: CBCG

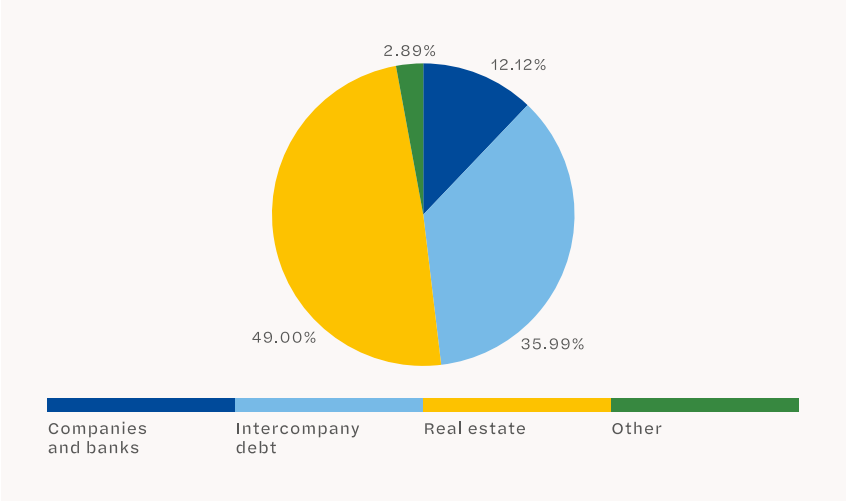


GRAPH 11

**Structure of total inflow of foreign direct investments in the period January–September 2026, in %**

Source: CBCG

Total FDI outflow during the reporting period amounted to 388.22 million euros, an increase of 11.79% compared with the same period of the previous year. Of this amount, 96.02 million euros related to residents' investments abroad, while 292.20 million euros reflected the withdrawal of funds invested in Montenegro by non-residents.

## Budžet Crne Gore

Izvorni prihodi budžeta Crne Gore i državnih fondova u septembru 2026. godine, prema procjeni Ministarstva finansija Crne Gore, iznosili su 312,84 miliona eura, odnosno 3,64% procijenjenog BDP-a[3] i bili su viši od planiranih za 8,91%, a za 19,46% u odnosu na septembar prethodne godine.

U strukturi izvornih prihoda, u septembru je najveće učešće, od 74,57%, zabilježeno kod prihoda od poreza, zatim doprinosa (10,94%), donacija (10,22%), naknada (2,36%), ostalih prihoda (1,33%) i taksi (0,58%). Prihodi od poreza bili su viši od planiranih za 6,40%, a u poređenju sa septembrom prethodne godine zabilježili su rast od 10,48%, najviše usljed veće naplate poreza na dodatu vrijednost. Prihodi po osnovu poreza na dodatu vrijednost bili su veći za 20,76 miliona eura ili 13,86% na godišnjem nivou.

Istovremeno, najveće negativno odstupanje na prihodnoj strani u odnosu na plan evidentirano je kod akciza (smanjenje od 4,32 miliona eura ili 10,31%), dok su u odnosu na septembar 2025. godine najveće smanjenje zabilježili doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje (1,51 milion eura ili 5,15%).

U periodu januar–septembar 2026. godine najveće pozitivno odstupanje u odnosu na plan i u poređenju sa istim periodom prethodne godine ostvareno je kod poreza na dodatu vrijednost, u iznosu od 16,86 miliona eura (rast od 1,55%), odnosno 74,86 miliona eura (rast od 7,27%).

Istovremeno, najveće negativno odstupanje u odnosu na planirane prihode za prvih devet mjeseci 2026. godine zabilježeno je kod doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, u iznosu od 6,97 miliona eura (pad od 2,49%), dok je u odnosu na isti period prethodne godine smanjenje evidentirano kod doprinosa za zdravstveno osiguranje, u iznosu od 1,22 miliona eura (pad od 23,55%).

Konsolidovani rashodi budžeta (ukupni izdaci umanjeni za otplatu dugova, izdatke za kupovinu hartija od vrijednosti i izdatke po osnovu datih pozajmica i kredita) u septembru 2026. godine iznosili su 290,81 milion eura ili 3,38% BDP-a, što je za 5,01% više od plana i za 5,22% više nego u septembru prethodne godine. Najveće apsolutno odstupanje od plana i od septembra prethodne godine zabilježeno je kod kapitalnih izdataka (17,19 miliona eura više od plana, odnosno 13,04 miliona eura više od istog mjeseca prethodne godine). Najveće izvršenje rashoda zabilježeno je kod penzija (69,13 miliona eura) i bruto zarada (59,59 miliona eura).

U septembru 2026. godine budžet Crne Gore zabilježio je suficit od 22,03 miliona eura ili 0,26% BDP-a.

3 Smjernice makroekonomske i fiskalne politike za period 2026 - 2029; projekcija BDP-a za 2026. godinu iznosi 8.591,2 miliona eura.

## Budget of Montenegro

According to the Ministry of Finance`s estimates, in September 2026, current revenues of the Budget of Montenegro and state funds amounted to 312.84 million euros or 3.64% of the estimated GDP[3] and they were 8.91% higher than planned but also 19.46% higher than in the same month of the previous year.

In the structure of current revenues in September, tax revenues accounted for the largest share of 74.57%, followed by contributions (10.94%), donations (10.22%), fees (2.36%), other revenues (1.33%) and charges (0.58%). Tax revenues were 6.40% higher than planned, while compared to the same month last year they rose 10.48%, primarily owing to better collection of value added tax. Value added tax revenues increased by 20.76 million euros or 13.86% year-on-year.

At the same time, the largest negative deviation on the revenue side compared with the plan was recorded in excise duties (4.32 million euros or 10.31% below the plan), while the largest decline compared with September 2025 was recorded in pension and disability insurance contributions (1.51 million euros or 5.15%).

During January–September 2026, the largest positive deviation from the plan and the largest increase compared with the same period of the previous year were recorded in value added tax revenues, amounting to 16.86 million euros (1.55% increase) and 74.86 million euros (7.27% increase), respectively.

At the same time, the largest negative deviation from planned revenues for the first nine months of 2026 was recorded in pension and disability insurance contributions, at 6.97 million euros (2.49% below the plan), while health insurance contributions recorded a decline of 1.22 million euros (23.55%) compared with the same period of the previous year.

Consolidated budget expenditure (total expenditure less debt repayments, expenditure on the purchase of securities, and expenditure on loans and borrowings granted) amounted to 290.81 million euros or 3.38% of GDP in September 2026, exceeding the plan by 5.01% and the level recorded in September of the previous year by 5.22%. The largest absolute deviations from both the plan and September of the previous year were recorded in capital expenditure (17.19 million euros above the plan and 13.04 million euros above the level in the same month of the previous year). The largest expenditure items were pensions (69.13 million euros) and gross wages (59.59 million euros).

In September 2026, the Budget of Montenegro ran a surplus of 22.03 million euros or 0.26% of GDP.

3 As per the Guidelines for Macroeconomic and Fiscal Policy for the period 2026 - 2029, the projected 2026 GDP amounts to 8,591.2 million euros.

# Statistički bilten

## *Metodologija*

## Monetarna statistika

### Monetarne finansijske institucije

Monetarne finansijske institucije sastoje se od svih institucionalnih jedinica uključenih u podsektore centralne banke i društava koja primaju depozite osim centralne banke (banke).

**Tabele 1.1 – 1.11 - *preuzmi tabele***

Izvori podataka za izradu monetarne statistike monetarnih finansijskih institucija su bilans Centralne banke Crne Gore (CBCG) i podaci koje banke dostavljaju u skladu sa Odlukom o izvještajima koji se dostavljaju Centralnoj banci Crne Gore[1].

Svi monetarni pregledi (Tabele 1.1- 1.11) prikazuju stanje bilansnih pozicija CBCG i banaka na posljednji dan bilansa.

**Tabela 1.1: Izvještaj CBCG**

U pregledu su prikazana potraživanja i obaveze Centralne banke Crne Gore.

Neto strana aktiva CBCG predstavlja razliku potraživanja i obaveza prema nerezidentima. Potraživanja od nerezidenata obuhvataju držanje specijalnih prava vučenja (SPV) i kamate i naknade za držanje SPV, gotovina u stranoj valuti uključenu u zvanične rezerve, depoziti u stranoj valuti uključeni u zvanične rezerve, ulaganja u hartije od vrijednosti uključene u zvanične rezerve, potraživanja po osnovu članstva u međunarodnim finansijskim institucijama i ostalu stranu aktivu. Obaveze CBCG prema nerezidentima vezane su za članstvo u međunarodnim finansijskim institucijama i ostale strane obaveze.

Potraživanja CBCG od ostalih depozitnih institucija odnose se na potraživanja po osnovu naknada za usluge platnog prometa, potraživanja za kontrolu poslovanja banaka, kreditnog registra i ostala potraživanja.

Neto potraživanja CBCG od centralne Vlade predstavljaju razliku potraživanja i obaveza prema centralnoj Vladi.

Potraživanja CBCG od ostalih sektora odnose se na potraživanja iz poslovnih aktivnosti od nebankarskih domaćih sektora.

Neto ostale stavke obuhvataju sva neraspoređena sredstva i obaveze CBCG, uključujući nefinansijsku aktivu CBCG, potraživanja i obaveze prema zaposlenima, rezervisanja za gubitke i sl.

Obaveze prema ostalim depozitnim institucijama obuhvataju izdvojenu obaveznu rezervu i ostale obaveze, odnosno depozite banaka kod CBCG.

Obaveze CBCG prema ostalim sektorima obuhvataju depozite domaćih finansijskih institucija, osim banaka, po viđenju i oročene.

Ukupan kapital CBCG obuhvata osnivački kapital CBCG, neraspoređenu dobit i rezerve i dobit iz tekućeg perioda.

1 „Sl.list Crne Gore", br. 128/20

# Statistical bulletin

## *Methodology*

## Monetary statistics

### Monetary financial institutions

Monetary financial institutions in Montenegro consist of all institutional units included in the sub-sectors of the Central Bank and companies receiving deposits other than the Central Bank (banks).

**Tables 1.1 – 1.11 -** ***download tables***

Data sources for the compilation of monetary statistics of monetary financial institutions are the balance sheet of the Central Bank of Montenegro (CBCG) and data submitted by banks in accordance with the Decision on Reporting to the Central Bank of Montenegro.[1]

All monetary overviews (Tables 1.1- 1.11) show the balance of balance sheet positions of the CBCG and banks as at the last the balance sheet date.

**Table 1.1: CBCG Survey**

The overview shows assets and liabilities of the Central Bank of Montenegro.

The CBCG net foreign assets represent the difference between claims on, and liabilities to, non-residents. CBCG claims on non-residents include SDR holdings and interest and remunerations on SDR holdings, foreign currency included in official reserve assets, foreign currency deposits included in official reserve assets, foreign currency securities included in official reserve assets, claims arising from the membership in international financial institutions and other foreign assets. CBCG liabilities to non-residents include liabilities arising from its membership of international financial institutions and other foreign liabilities.

The CBCG claims on other depository corporations refer to fees for payment operation services, supervision fees, credit register fees and other claims.

The CBCG net claims on the Central Government represent the difference between claims on, and liabilities to, the Central Government.

The CBCG claims on other sectors are receivables from business operations of the nonbanking domestic sectors.

The CBCG liabilities to banks include banks` settlement accounts with the CBCG, allocated reserve requirements, and liabilities for interest calculated on a part of the allocated reserve requirements.

Other items net include all unclasified assets and liabilities of CBCG, including nonfinancial assets, claims and liabilities to employees, provisions for losses.

Liabilities to other depository corporations include allocated reserve requirements and other liabilities, i.e. banks' deposits.

Liabilities to other sectors include transferable and other deposits of domestic financial institutions, except banks.

1 OGM 128/20

**Tabela 1.2: Izvještaj – ostale depozitne institucije**

U pregledu su prikazana potraživanja i obaveze banaka koje posluju u Crnoj Gori.

Neto strana aktiva banaka predstavlja razliku potraživanja i obaveza prema nerezidentima. Potraživanja od nerezidenata obuhvataju gotovinu, depozite banaka kod ino-banaka/finansijskih institucija, ulaganja u strane hartije od vrijednosti (osim akcija), kredite odobrene nerezidentima, akcije i ostala vlasnička ulaganja i ostala potraživanja. Obaveze banaka prema nerezidentima obuhvataju depozite nerezidenata, obaveze po osnovu emitovanih hartija od vrijednosti (osim akcija), obaveze po osnovu kredita koje banke koriste od ino- banaka/finansijskih institucija i ostale obaveze.

Potraživanja banaka od CBCG odnose se na potraživanja po osnovu obračunskog računa i izdvojene obavezne rezerve.

Neto potraživanja banaka od centralne Vlade predstavljaju razliku potraživanja i obaveza prema centralnoj Vladi. Potraživanja od centralne Vlade obuhvataju potraživanja po osnovu kupljenih državnih zapisa i odobrenih kredita. Obaveze prema centralnoj Vladi obuhvataju depozite po viđenju i oročene depozite centralne Vlade kod banaka.

Potraživanja banaka od ostalih sektora odnose se na potraživanja od nebankarskih domaćih sektora po osnovu odobrenih kredita i hartija od vrijednosti.

Neto ostale stavke obuhvataju neto potraživanja prema ostalim rezidentnim depozitnim institucijama, avanse, sva neraspoređena sredstva i obaveze banaka, uključujući nefinansijsku aktivu i sl.

Obaveze po osnovu depozita ostalih sektora obuhvataju depozite po viđenju i oročene depozite domaćeg nebankarskog sektora.

Ukupan kapital banaka obuhvata osnivački kapital banaka, neraspoređenu dobit i rezerve i dobit iz tekućeg perioda.

**Tabela 1.3: Izvještaj – depozitne institucije**

U pregledu su prikazana konsolidovana potraživanja i obaveze depozitnih institucija – Centralne banke Crne Gore i banaka.

**Tabela 1.4: Agregatni bilans stanja ostalih depozitnih institucija**

U pregledu su prikazana potraživanja i obaveze banaka u Crnoj Gori.

**Aktiva**

*Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka* obuhvataju: gotovinu, sredstva za naplatu i depozite kod centralnih banaka.

*Krediti* obuhvataju ukupne kredite odobrene svim sektorima, depozite kod banaka i ostalih depozitnih institucija, faktoring, forfeting i potraživanja po neizmirenim akceptima, garancijama i mjenicama.

*Ispravka vrijednosti kredita* obuhvata ispravke vrijednosti kredita, depozita kod banaka i ostalih depozitnih institucija, faktoringa, forfetinga i potraživanja po neizmirenim akceptima, garancijama i mjenicama.

*Neto krediti* predstavljaju razliku između pozicije ukupnih kredita i ispravki vrijednosti kredita.

*Hartije od vrijednosti* obuhvataju hartije koje se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti, HoV koje se drže radi trgovanja, HoV koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat i HoV koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koje se ne drže radi trgovanja.

Total CBCG capital includes the CBCG founding capital, undistributed profit and reserves, and profit retained for the current period.

### Table 1.2: Other Depository Corporations Survey

The overview shows claims and liabilities of banks operating in Montenegro.

Net foreign assets of banks represent the difference between claims on, and liabilities to, non-residents. Claims on non-residents comprise cash in vault, banks` deposits in foreign banks/financial institutions, investments in foreign securities (except shares), loans disbursed to non-residents, shares and other equity, and other claims. Banks` liabilities to non-residents include deposits by non-residents, liabilities for securities issued (except shares), liabilities for loans taken from foreign banks/financial institutions and other liabilities.

Banks` claims on the CBCG refer to claims arising from their settlement accounts and allocated reserve requirements held with the CBCG.

Banks` net claims on the Central Government represent the difference between claims on, and liabilities to, the Central Government. Claims on the Central Government are comprised of receivables for purchased Treasury bills and disbursed loans. Banks' liabilities to the Central Government include demand deposits and time deposits of the Central Government held in banks.

Banks` claims on other sectors refer to claims on domestic non-banking sectors for disbursed loans and securities.

Other items net include banks' net claims from other resiednt depository institutions, advances, all unclasified assets and liabilities, including nonfinancial assets etc.

Deposits in domestic banks comprise demand and time deposits of the domestic nonbanking sector.

Total capital of banks covers banks` founding capital, undistributed profits and reserves and profit retained for the current period.

### Table 1.3: Depository Corporations Survey

The overview shows consolidated claims on, and liabilities to depositary institutions – the Central Bank of Montenegro and banks.

### Table 1.4: Aggregate Balance Sheet of Other Depository Corporations

The table shows claims and liabilities of banks in Montenegro.

The following claims and liabilities are shown in the columns:

#### Assets

*Monetary assets and deposit accounts with central banks* include: cash, funds in the collection process and deposits with the Central Bank.

*Loans* include total loans granted to all sectors, deposits with banks and other depository institutions and other claims (factoring and forfeiting, claims on outstanding bills of acceptance, guarantees and bills of exchange).

*Value adjustments of loans* means impairment of value of loans, depostis with banks and other depository institutions, factoring, forfeiting, claims on outstanding bills of acceptance, guarantees and bills of exchange)

*Net loans* represent the difference between the total loans and value adjustments of loans.

*Derivatna finansijska sredstva* obuhvataju finansijsku imovinu koja se drži radi trgovanja, kao i finansijska sredstva koja se korisiti kao instrument zaštite.

*Ostala aktiva* obuhvata sve stavke koje nijesu obuhvaćene prethodnim pozicijama aktive.

*Ispravka vrijednosti* ostale aktive obuhvata ispravke vrijednosti svih ostalih stavki aktive izuzev kredita.

**Pasiva**

*Depoziti* obuhvataju nivo ukupnih depozita položenih kod domaćih banaka.

*Pozajmice* obuhvataju ukupne obaveze banaka po uzetim kreditima.

*Emitovane hartije od vrijednosti* obuhvataju obaveze banaka po osnovu emitovanih hartija od vrijednosti.

*Finansijski derivati* obuhvataju finansijske obaveze koje se drži radi trgovanja, kao i finansijske obaveze koje se koriste kao instrument zaštite.

*Ostale obaveze* obuhvataju sve ostale obaveze koje nijesu obuhvaćene prethodnim pozicijama.

*Ukupan kapital* obuhvata akcijski kapital, ostali kapital, rezerve, neraspoređeni dobitak/gubitak iz prethodnih godina i tekući rezultat.

**Tabela 1.5: Krediti**

U pregledu je prikazano stanje ukupnih kredita banaka.

**Tabela 1.6: Sektorska struktura kredita**

U pregledu je prikazano stanje kredita banaka po sektorima, klasifikovanih u skladu sa ESA 2010 metodologijom.

Rezidentni sektori su podijeljeni na:

- Finansijski sektor, koji obuhvata depozitne i ostale finansijske institucije;
- Nefinansijski sektor, koji obuhvata privredna društva u privatnom vlasništvu i privredna društva u državnom vlasništvu;
- Opštu državu, koja obuhvata centralnu vladu, lokalnu vladu i fondove socijalne sigurnosti
- Stanovništvo, koje obuhvata fizička lica i preduzetnike i
- Nevladine i druge neprofitne organizacije.

U pregledu je prikazano i stanje kredita banaka odobrenih nerezidentima.

**Tabela 1.7: Ukupni depoziti kod ostalih depozitnih institucija**

U pregledu je prikazano stanje ukupnih depozita položenih kod domaćih banaka.

**Tabela 1.8: Sektorska struktura depozita**

U pregledu je prikazano stanje depozita položenih kod banaka po sektorima, klasifikovanih u skladu sa ESA 2010 metodologijom, na isti način kao kod kredita.

U pregledu je prikazano i stanje depozita kod banaka položenih od strane nerezidenata.

*Securities* include securities valued at amortized cost, securities held for trading, securities valued at fair value through other aggregate result and securities valued at fair value through income statement, which are not held for trading.

*Derivative financial assets* include financial assets held for trading, and financial assets used as security instrument.

*Other assets* include all assets not included in previous assets items.

*Value adjustments of other assets* include value impairments of all other assets items except loans.

**Liabilities and capital**

*Deposits* show the level of total deposits with domestic banks.

*Borrowings* consist of banks' total liabilities arising from loans taken

*Issued securities* include banks liabilities from issued securities.

*Financial derivatives* include financial liabilities held for trading, and financial liabilities used as security instrument.

*Other liabilities* include all liabilities not included in previous liabilities items.

*Total capital* covers equity capital, other capital, reserves, undistributed profit/loss from previous years and current result.

**Table 1.5: Loans**

The table shows the balance of total banking loans.

**Table 1.6: Loan' structure by sectors**

The table shows the balance of banking loans by sectors, classified in accordance with the ESA 2010 methodology.

Resident sectors are divided as follows:

- Financial sector , which includes deposit and other financial institutions;
- Non-financial sector, which includes private and state companies;
- General Government, which includes Central Government, Local Government and Social Protection Funds;
- Households, which include natural persons and entrepreneurs and
- Non-government and other non-profit organizations.

The overview shows the balance of bank loans granted to non-residents.

**Table 1.7: Total bank' deposits**

The overview shows the balance of total deposits with domestic banks.

**Table 1.8: Deposit structure by sectors**

The overview shows the balance of bank deposits by sectors, classified according to the ESA 2010 methodology, in the same way as loans.

The overview also shows the balance of deposits by non-residents held with banks.

### Tabela 1.9: Depoziti stanovništva

U pregledu je prikazano stanje ukupnih depozita sektora stanovništva kod banaka.

### Tabela 1.10: Depoziti stanovništva po ročnosti

U pregledu je prikazano stanje ukupnih depozita sektora stanovništva kod banaka, po ročnosti.

### Tabela 1.11: Obavezna rezerva

U pregledu je prikazano stanje izdvojene obavezne rezerve, u skladu sa važećom Odlukom o obaveznoj rezervi.

## Ostale finansijske institucije - Mikrokreditne finansijske institucije

Tabele 1.12 – 1.14 - *preuzmi tabele*

### Tabela 1.12: Agregatni bilans stanja mikrokreditnih finansijskih institucija

U pregledu su prikazana potraživanja i obaveze mikrokreditnih finansijskih institucija u Crnoj Gori.

**Aktiva**

*Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka* obuhvataju: gotovinu, sredstva u procesu naplate i depozite kod centralnih banaka.

*Krediti* obuhvataju ukupne kredite odobrene odgovarajućim sektorima, depozite kod banaka i ostalih depozitnih institucija i ostala potraživanja (faktoring i forfeting, potraživanja po neizmirenim akceptima, garancijama i mjenicama).

*Ispravka vrijednosti kredita* obuhvata ispravke vrijednosti kredita.

*Neto krediti* predstavljaju razliku između pozicije ukupnih kredita i ispravki vrijednosti kredita.

*Ostala aktiva* obuhvata sve stavke koje nijesu obuhvaćene prethodnim pozicijama aktive.

*Ispravka vrijednosti ostale aktive* obuhvata ispravke vrijednosti svih ostalih stavki aktive izuzev kredita.

**Pasiva**

*Pozajmice* obuhvataju ukupne obaveze mikrokreditnih finansijskih institucija po uzetim kreditima.

*Ostale obaveze* obuhvataju sve ostale obaveze.

*Ukupan kapital* obuhvata akcijski kapital, ostali kapital, donacije, rezerve, neraspoređeni dobitak/gubitak iz prethodnih godina i tekući rezultat.

### Tabela 1.13 i 1.14: Krediti

U pregledima je prikazano stanje ukupnih kredita mikrokreditnih finansijskih institucija i struktura kredita mikrokreditnih finansijskih institucija po institucionalnim sektorima (finansijske institucije, nefinansijske institucije, fizička lica (stanovništvo) i ostalo).

### Table 1.9: Household deposits

The overview shows the balance of total household deposits with banks.

### Table 1.10: Household deposits by maturity

The overview shows the balance of total household deposits with banks, and their maturity structure.

### Table 1.11: Reserve Requirement

The overview shows the balance of reserve requirement, in line with the applicable Decision on Bank Reserve Requirement to be Held with the Central Bank of Montenegro.

## Other financial institutions - Microcredit financial institutions

Tables 1.12 – 1.14 - *download tables*

### Table 1.12: Aggregate Balance Sheet of microcredit financial institutions

The table shows claims and liabilities of microcredit financial institutions in Montenegro.

The following claims and liabilities are shown in the columns:

**Assets**

*Monetary assets and deposit accounts with central banks* include: cash, funds in the collection process and deposits with the Central Bank.

*Loans* include total loans granted to corresponding sectors, deposits with banks and other depository institutions and other claims (factoring and forfeiting, claims on outstanding bills of acceptance, guarantees and bills of exchange).

*Value adjustments of loans* means impairment of value of loans.

*Net loans* represent the difference between the total loans and value adjustments of loans.

*Other assets* include all assets not included in previous assets items.

*Value adjustments of other assets* include value impairments of all other assets items except loans.

**Liabilities and capital**

*Borrowings* consist of microcredit financial institutions' total liabilities arising from loans taken.

*Other liabilities* include all liabilities not included in previous liabilities items.

*Total capital* covers equity capital, other capital, donations, reserves, undistributed profit/loss from previous years and current result.

### Tables 1.13 and 1.14: Loans

The tables show microcredit financial institutions` total loans as well as the structure of loans by institutional sectors (financial institutions, non-financial institutions, households and others).

## Ostale finansijske institucije – Faktoring društva

Tabele 1.17 – 1.18 - *preuzmi tabele*

### Tabela 1.17: Agregatni bilans stanja faktoring društava

U pregledu su prikazana potraživanja i obaveze faktoring društava u Crnoj Gori. Podaci su raspoloživi na kvartalnoj osnovi.

**Aktiva**

*Gotovina* obuhvata gotovi novac u novčanicama i kovanicama koji se nalazi u blagajni, sa stanjem na kraju izvještajnog perioda.

*Depoziti* obuhvataju potraživanja po osnovu položenih depozita, sa stanjem na kraju izvještajnog perioda.

*Potraživanja po osnovu faktoringa* obuhvataju potraživanja po osnovu otkupa nedospjelih potraživanja , sa stanjem na kraju izvještajnog perioda.

*Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu faktoringa* obuhvata ispravke vrijednosti potraživanja po osnovu faktoringa.

*Neto potraživanja po osnovu faktoringa* predstavljaju razliku između pozicije ukupnih potraživanja po osnovu faktoringa i njihovih ispravki vrijednosti.

*Ostala aktiva* obuhvata sve stavke koje nijesu obuhvaćene prethodnim pozicijama aktive.

**Pasiva**

*Primljeni krediti* obuhvataju ukupne obaveze faktoring društava po osnovu primljenih kredita, sa stanjem na kraju izvještajnog perioda.

*Ostale obaveze* obuhvataju sve stavke koje nijesu obuhvaćene drugim pomenutim pozicijama pasive.

*Ukupan kapital* obuhvata akcijski kapital, udjele, rezerve, neraspoređeni dobitak/gubitak iz prethodnih godina i tekući rezultat.

### Tabela 1.18: Sektorska struktura potraživanja po osnovu faktoringa

U pregledu je prikazano stanje ukupnih potraživanja faktoring društava po osnovu otkupa nedospjelih potraživanja i njihova struktura po institucionalnim sektorima. Podaci su raspoloživi na kvartalnoj osnovi.

Rezidentni sektori su podijeljeni na:

- Finansijski sektor, koji obuhvata depozitne i ostale finansijske institucije;
- Nefinansijski sektor, koji obuhvata privredna društva u privatnom vlasništvu i privredna društva u državnom vlasništvu;
- Opštu državu, koja obuhvata centralnu vladu, lokalnu vladu i fondove socijalne sigurnosti
- Stanovništvo, koje obuhvata fizička lica i preduzetnike i
- Nevladine i druge neprofitne organizacije.

U pregledu je prikazano i stanje potraživanja faktoring društava od nerezidenata.

## Other financial institutions – Factoring companies

Tables 1.17 – 1.18 - *download tables*

### Table 1.17: Aggregate balance sheet of factoring companies

The overview shows the claims and liabilities of factoring companies in Montenegro. Data are available on a quarterly basis.

#### Assets

*Cash* includes banknotes and coins held in cash, with the balance at the end of the reporting period.

*Deposits* include claims arising from deposits placed as of the end of the reporting period.

*Claims arising from factoring* include claims arising from purchase of outstanding accounts receivable, as of the end of the reporting period.

*Claims' value adjustment* includes adjustments of the value of claims arising from factoring.

*Net claims arising from factoring* represent the difference between the position of total receivables arising from factoring and their value adjustments.

*Other assets* include all assets not included in previous asset items.

#### Liabilities

*Loans received* include total liabilities of factoring companies arising from loans received, as of the end of the reporting period.

*Other liabilities* include all liabilities not mentioned in listed liabilities items.

*Total capital* comprise of share capital, shares, reserves, retained earning/loss from previous years and current result.

### Table 1.18: Sectoral structure of claims' arising from factoring

The overview shows the status of total factoring companies' claims arising from factoring and their structure by institutional sectors. Data are available on a quarterly basis.

Resident sectors are divided into:

- Financial sector, which includes depository and other financial institutions;
- Non-financial sector, which includes private and state companies;
- General government, which includes the Central Government, Local Government and Social Security Funds;
- Households, which include natural persons entrepreneurs and
- Non-government and other non-profit organizations.

The overview also shows the balance of claims of leasing companies arising from financial leasing, loans and borrowings granted to non-residents.

## Ostale finansijske institucije – Društva za otkup potraživanja

Tabele 1.19 – 1.20 - *preuzmi tabele*

### Tabela 1.19: Agregatni bilans stanja društava za otkup potraživanja

U pregledu su prikazana potraživanja i obaveze društava za otkup potraživanja u Crnoj Gori. Podaci su raspoloživi na kvartalnoj osnovi.

Aktiva

*Gotovina* obuhvata gotovi novac u novčanicama i kovanicama koji se nalazi u blagajni, sa stanjem na kraju izvještajnog perioda.

*Depoziti* obuhvataju potraživanja po osnovu položenih depozita, sa stanjem na kraju izvještajnog perioda.

*Potraživanja po osnovu otkupljenih potraživanja* obuhvataju potraživanja po osnovu otkupa nedospjelih potraživanja , sa stanjem na kraju izvještajnog perioda.

*Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu otkupljenih potraživanja* obuhvata ispravke vrijednosti potraživanja po osnovu faktoringa.

*Neto potraživanja po osnovu otkupljenih potraživanja* predstavljaju razliku između pozicije ukupnih potraživanja po osnovu otkupljenih potraživanja i njihovih ispravki vrijednosti.

*Ostala aktiva* obuhvata sve stavke koje nijesu obuhvaćene prethodnim pozicijama aktive.

Pasiva

*Primljeni krediti* obuhvataju ukupne obaveze društava za otkup potraživanja po osnovu primljenih kredita, sa stanjem na kraju izvještajnog perioda.

*Ostale obaveze* obuhvataju sve stavke koje nijesu obuhvaćene drugim pomenutim pozicijama pasive.

*Ukupan kapital* obuhvata akcijski kapital, udjele, rezerve, neraspoređeni dobitak/gubitak iz prethodnih godina i tekući rezultat.

### Tabela 1.20: Sektorska struktura potraživanja po osnovu društava za otkup potraživanja

U pregledu je prikazano stanje ukupnih potraživanja društava za otkup potraživanja po osnovu otkupa nedospjelih potraživanja i njihova struktura po institucionalnim sektorima. Podaci su raspoloživi na kvartalnoj osnovi.

Rezidentni sektori su podijeljeni na:

- Finansijski sektor, koji obuhvata depozitne i ostale finansijske institucije;
- Nefinansijski sektor, koji obuhvata privredna društva u privatnom vlasništvu i privredna društva u državnom vlasništvu;
- Opštu državu, koja obuhvata centralnu vladu, lokalnu vladu i fondove socijalne sigurnosti
- Stanovništvo, koje obuhvata fizička lica i preduzetnike i
- Nevladine i druge neprofitne organizacije.

U pregledu je prikazano i stanje potraživanja društava za otkup potraživanja od nerezidenata.

## Other financial institutions – Companies for purchase of receivables

Tables 1.19 – 1.20 - *download tables*

### Table 1.19: Aggregate balance sheet of companies for purchase of receivables.

The overview shows the claims and liabilities of companies for purchase of receivables in Montenegro. Data are available on a quarterly basis.

Assets

*Cash* includes banknotes and coins held in cash, with the balance at the end of the reporting period.

*Deposits* include claims arising from deposits placed as of the end of the reporting period.

*Claims arising from purchase of receivables* include claims arising from purchase of outstanding accounts receivable, as of the end of the reporting period.

*Claims' value adjustment* includes adjustments of the value of claims arising from purchase of receivables.

*Net claims arising from purchase of receivables* represent the difference between the position of total receivables arising from purchase of receivables and their value adjustments.

*Other assets* include all assets not included in previous asset items.

Liabilities

*Loans* received include total liabilities of companies for purchase of receivables arising from loans received, as of the end of the reporting period.

*Other liabilities* include all liabilities not mentioned in listed liabilities items.

*Total capital* comprise of share capital, shares, reserves, retained earning/loss from previous years and current result.

### Table 1.20: Sectoral structure of claims' arising from companies for purchase of receivables

The overview shows the status of total factoring companies' claims arising from factoring and their structure by institutional sectors. Data are available on a quarterly basis.

Resident sectors are divided into:

- Financial sector, which includes depository and other financial institutions;
- Non-financial sector, which includes private and state companies;
- General government, which includes the Central Government, Local Government and Social Security Funds;
- Households, which include natural persons entrepreneurs and
- Non-government and other non-profit organizations.

The overview also shows the balance of claims of companies for purchase of receivables arising from non-residents.

# Statistika kamatnih stopa

## Statistika kamatnih stopa banaka

Tabele 2.1.1 – 2.1.10 - *preuzmi tabele*

### Tabele 2.1.1 i 2.1.2

Tabele prikazuju prosječne ponderisane aktivne kamatne stope (nominalne i efektivne) na godišnjem nivou po ključnim sektorima, djelatnostima i ročnosti, na nivou bankarskog sistema. Serija je raspoloživa do avgusta 2011. godine, kad je došlo do izmjene klasifikacije djelatnosti donošenjem Zakona o klasifikaciji djelatnosti[2] .

### Tabele 2.1.3 i 2.1.4

Tabele prikazuju prosječne ponderisane aktivne kamatne stope banaka (nominalne i efektivne) na godišnjem nivou po sektorima, namjeni i ročnosti – stanja po postojećim poslovima.

### Tabele 2.1.5 – 2.1.8

Tabele prikazuju prosječne ponderisane aktivne kamatne stope (nominalne i efektivne) na godišnjem nivou i iznose novoodobrenih kredita banaka po sektorima, namjeni i ročnosti. Shodno Odluci o kreditnom registru[3], podaci su raspoloživi od decembra 2011. godine.

### Prosječna ponderisana pasivna kamatna stopa banaka

### Tabela 2.1.9 i 2.1.10

Tabele pokazuju prosječne ponderisane pasivne kamatne stope (nominalne i efektivne) na godišnjem nivou po ključnim sektorima i po ročnosti na nivou bankarskog sistema.

## Statistika kamatnih stopa mikrokreditnih finansijskih institucija

Tabele 2.2.1 – 2.2.6 - *preuzmi tabele*

### Tabele 2.2.1 i 2.2.2

Tabele prikazuju prosječne ponderisane aktivne kamatne stope mikrokreditnih finansijskih institucija (nominalne i efektivne) na godišnjem nivou po sektorima, namjeni i ročnosti – stanja po postojećim poslovima.

### Tabele 2.2.3 – 2.2.6

Tabele prikazuju prosječne ponderisane aktivne kamatne stope (nominalne i efektivne) na godišnjem nivou i iznose novoodobrenih kredita mikrokreditnih finansijskih institucija po sektorima, namjeni i ročnosti. Shodno Odluci o kreditnom registru[4], podaci su raspoloživi od decembra 2011. godine.

2 „Sl. list Crne Gore" br. 18/11.

3 „Sl.list Crne Gore", br. 39/18 i 18/19.

4 „Sl. list Crne Gore", br. 39/18 i 18/19.

# Interest Rates Statistics

## Banks' Interest Rates Statistics

Tables 2.1.1 – 2.1.10 - *download tables*

### Tables 2.1.1 and 2.1.2

These tables show the weighted average lending interest rates (nominal and effective) at the annual level, by key sectors, activities and maturity, and at the system level. The series is available until August 2011, when the classification of activities was changed pursuant to Law on the Classification of Activities[2].

### Tables 2.1.3 and 2.1.4

These tables present weighted average lending interest rates of banks (nominal and effective) at the annual level by sectors, purpose and maturity – balance by existing operations.

### Tables 2.1.5 – 2.1.8

These tables present weighted average lending interest rates of banks (nominal and effective) at the annual level and the amounts of new bank loans by sectors, purpose and maturity. Pursuant to Decision on Credit Registry[3], data have been available since December 2011.

### Weighted Average Deposit Interest Rates

### Table 2.1.9 and 2.1.10

The tables present weighted average deposit interest rates (nominal and effective) at the annual level, by key sectors and by maturity, at the system level.

## Microcredit Financial Institutions Interest Rates Statistics

Tables 2.2.1 – 2.2.6 - *download tables*

### Tables 2.2.1 and 2.2.2

These tables present weighted average lending interest rates of microcredit financial institutions (nominal and effective) at the annual level by sectors, purpose and maturity – balance by existing operations.

### Tables 2.2.3 – 2.2.6

These tables present weighted average lending interest rates of banks (nominal and effective) at the annual level and the amounts of new microcredit financial institutions loans by sectors, purpose and maturity. Pursuant to Decision on Credit Registry[4], data have been available since December 2011.

2 OGM 18/11.

3 OGM 39/18 and 18/19.

4 OGM 39/18 and 18/19.

## Emisija državnih zapisa

**Tabele 3.1 – 3.18 - *preuzmi tabele***

Izvori podataka za aukcije državnih zapisa su izvještaji Sektora za bankarske i finansijske operacije.

Aukcije državnih zapisa u ime Vlade Crne Gore obavlja Centralna banka Crne Gore kao fiskalni agent. Na aukcijima mogu učestvovati domaća i strana pravna i fizička lica. Do sada su se održavale aukcije ročnosti od 28, 56, 91 i 182 dana.

## Tržište kapitala

**Tabele 4.1 – 4.3 - *preuzmi tabele***

Izvor podataka o poslovanju učesnika na tržištu kapitala je Montenegroberza.

**Tabela 4.1**

U tabeli su prikazani podaci o vrijednosti realizovanog prometa na berzi, vrstama prometa (primarni i sekundarni) kao i strukturi prometovanog materijala.

Podaci o prometu akcijama uključuju podatke o akcijama kojima se trgovalo na berzanskom i slobodnom tržištu. Akcije na berzanskom tržištu obuhvataju akcije kompanija s berzanskih lista (A i B liste Montenegroberze), Akcije na slobodnom tržištu uključuju akcije kojima se trgovalo u slobodnoj prodaji i akcije iz specijalnih ponuda Ministarstva finansija i državnih fondova (akcije privrednih društava u državnom vlasništvu – djelimičnom ili potpunom, koje se obično nude na prodaju prilikom privatizacije ili preuzimanja).

Raznim vrstama obveznica trguje se na berzanskom i slobodnom tržištu. Trgovina obveznicama odnosi se na: restitucije i obveznice stare devizne štednje (uključujući i obveznice za obeštećenje štediša kod državnih banaka sa sjedištem van Crne Gore), koje je emitovalo Ministarstvo finansija u cilju regulisanja obaveza po osnovu stare devizne štednje građana i obaveza po osnovu restitucije, obveznice korisnika penzijskog osiguranja koje je takođe emitovalo Ministarstvo finansija u svrhu obeštećenja korisnika penzijsko invalidskog osiguranja, obveznice opština, koje su emitovale brojne crnogorske opštine, obveznice za sanaciju drumskih puteva koje emituje Vlada RCG, državne i korporativne obveznice.

Akcijama Fondova zajedničkog ulaganja trguje se na slobodnom tržištu Montenegroberze. U periodu od 2002. do 2004. godine, prikazan je promet investicionim jedinicama privatizacionih investicionih fondova, kao i specijalnih investicionih jedinica privatizacionih fondova kojima su privatizacioni fondovi „isplaćivali“ menadžment kompanije za upravljanje fondovima. Tokom 2005. godine, privatizacioni investicioni fondovi su se transformisali u fondove zajedničkog ulaganja[5], tako da se u pregledima, od tog perioda, prati promet akcijama fondova zajedničkog ulaganja.

**Tabela 4.2**

Tržišna kapitalizacija i koeficijent obrta sredstava na Montenegroberzi.

5 Zakon o investicionim fondovima „Sl. list Crne Gore", br. 54/11 od 17. 11. 2011 i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o investicionim fondovima ("Službeni list Crne Gore", br. 013/18 od 28.02.2018)

## Issued Treasury bills

Tables 3.1 – 3.18 - *download tables*

Reports of the Sector for banking and financial operations represent data sources for the T-bills auctions.

On behalf of the Montenegrin Government, T-bill auctions are carried out by the Central Bank of Montenegro as a fiscal agent. Domestic and Foreign legal and natural persons may participate in auctions. Up to now, auctions are performed within the period of 28, 56, 91 and 182 days.

## Capital Market

Tables 4.1 – 4.3 - *download tables*

Montenegro Stock Exchange represents the source of data on business operations of teh participants in the capital market.

Table 4.1

The table shows data on the value of realised turnover at the stock exchange, kind of turnover (primary and secondary) as well as on the structure of turnover material.

Data on shares turnover include data on share trade at stock exchanges and free market. Stock exchange shares include share of companies from stock exchange lists (A and B lists of both stock exchanges). Free market shares include shares traded in free sale and shares of special offers of the Ministry of Finances and state funds (shares of state companies – partial of full ownership), which are usually offered for the sale through privatization or acquisition).

Different kinds of bonds are traded at stock exchange and free market. Trade with bonds refers to: restitutions and frozen foreign currency savings bonds (including bonds fro indemnification of depositors with state banks settled out of Montenegro), issued by the Ministry of Finance with a view to regulating obligations derived from frozen foreign currency savings of citizens and obligations from restitution, bonds of pension insurance beneficiaries also issued by the Ministry of Finance aiming to indemnify pension and disability insurance beneficiaries, municipalities' bonds issued by numerous Montenegrin municipalities and bonds for roads reconstruction issued by the Government of Montenegro, sovereign and corporate bonds.

Joint investment funds' shares are traded at free market of both Montenegrin stock exchanges Turnover of investment units of privatization-investment funds, by which privatization funds „paid" management companies for managing funds is shown for the period 2002-2004. In 2005, privatization-investment funds were transformed into joint investment funds[5]. Thus, in the overviews as of that period, turnover of joint investment funds share is observed.

Table 4.2

Market capitalization and asset turnover ratio at the Montenegro stock exchange

Market capitalization at the Montenegro stock exchange is a sum of the total number of issued securities of each issuer, multiplied with

5 Law on Investment Funds OGM, 54/11, 17 November 2011 andLaw on Amendments to the Law on Investment Funds OGM 013/18, of 28 February 2018).

Tržišna kapitalizacija na Montenegroberzi računa se kao suma ukupnog broja emitovanih hartija od vrijednosti svakog pojedinačnog emitenta, pomnoženih s posljednjom cijenom trgovanja (bez obzira na to kad se njome trgovalo). Koeficijent obrta sredstava računa se kao odnos ostvarenog prometa i tržišne kapitalizacije na kraju svakog mjeseca.

Tabela 4.3

Indeksi predstavljaju repere tržišnog prosjeka na osnovu kojeg investitori definišu investicionu strategiju i upoređuju prinos na svoj portflio. Berzanski indeksi koji se računaju na crnogorskoj berzi su: MONEX i MNSE10. Metodologija izračunavanja indeksa MONEX i MNSE10 usvojena je od strane Odbora direktora Montenegroberze, dana 26.03.2015. godine.

MONEX je indeks ponderisan tržišnom kapitalizacijom koja se nalazi u slobodnom prometu (free float) i koji se ne prilagođava za ispladene dividende i nije zastiden od dilutacionog efekta koji se javlja usled isplate dividendi. Broj emitenata čije akcije ulaze u sastav indeksa MONEX zavisi od broja emitenata na uređenom tržištu Montenegroberze i broja emitenata koji ispunjavanju posebne kriterijume. Opšti uslov koji emitent mora da ispuni da bi njegove akcije bile uključene u sastav indeksa je da su iste uvrštene na Berzansko ili Slobodno tržište Berze (u skladu sa Pravilnikom o kotaciji Montenegroberze). Posebni kriterijumi su formirani sa ciljem da u sastav indeksa MONEX budu uključene akcije emitenata koje se na najbolji način odražavati kretanje cijena na crnogorskom tržištu kapitala.

Index MNSE10 je težinski indeks koji se ne prilagođava za isplaćene dividende i nije zaštićen od dilutacionog efekta koji se javlja usljed isplate dividendi. U sastav indeksa ulaze akcije 10 kompanija sa najvećim koeficijentom likvidnosti. U njegov sastav mogu ući i akcije kompanija rangirane ispod desetog mjesta, ukoliko se nalaze u top dvadeset kompanija rangiranih po koeficijentu likvidnosti, a kao dodatni kriterijum razmatra se finansijsko poslovanje kompanije i učešće emitenta u free float kapitalizaciji. Učešće akcija pojedinog emitenta određeno je free float tržišnom kapitalizacijom, pri čemu učešće free float tržišne kapitalizacije pojedine akcije u ukupnoj free float tržišnoj kapitalizaciji indeksa MNSE10, na dan redovne revizije, ne može biti veći od 20%.

## Platni bilans

Tabele 5.1 – 5.4 - *preuzmi tabele*

Platni bilans Crne Gore sastavlja se u skladu s novom metodologijom Međunarodnog monetarnog fonda (Balance of Payments and International Investment Position Manual, Sixth edition, IMF, 2009). Izvori podataka su: poslovne banke (ITRS), MONSTAT, CBCG i statistička istraživanja koja sprovodi CBCG. Podaci se objavljuju kvartalno, u eurima. Preračunavanje izvornih podataka iz orginalnih valuta u izvještajnu valutu vrši se primjenom: srednjih kurseva CBCG na dan transakcije, mjesečnih i godišnjih srednjih prosječnih kurseva CBCG, srednjeg dnevnog kursa na kraju perioda kod procjene transakcija čija se razlika stanja prati.

Početkom 2005. godine izvršena je revizija podataka o spoljnoj trgovini robama za 2004. godinu. Naime, tokom 2004. godine postalo je tehnički moguće pratiti robne transakcije između Crne Gore i Srbije na osnovu podataka Republičke uprave carina Crne Gore, odnosno carinskih deklaracija. Do 2004. godine izvor za praćenje ovih tokova bili su podaci poslovnih banaka o ostvarenom platnom prometu s inostranstvom, odnosno ITRS. Izvor podataka o spoljnoj trgovini od 2005. godine

the latest trading price (regardless of the trading period). Asset turnover ratio is recorded turnover and market capitalization ratio at the end of each month.

Table 4.3

Indices represent parameters of the market average on the basis of which investors define investment strategy and compare return on their portfolio. Stock exchange indices listed at Montenegrin stock exchange are the following: MONEX and MNSE10. Methodology for calculating index MONEX and MNSE10 was adopted by the Board of Directors of the Montenegro Stock Exchange on March 26, 2015.

MONEX is index weighted by the free float market capitalization and which does not adjust itself to the paid dividends and is not protected from the dilution effect which occurs due to dividends payments. Number of issuers whose shares are included in the index MONEX depends on the number of issuers on the regulated market and the number of issuers who meet specific criteria. The general condition which must be met by the issuer in order that its shares are included in the composition of the index is that the shares are included in the Official or Free market segment of the Stock Exchange (in accordance with the Listing rules of the Montenegro Stock Exchange). Specific criteria were formed with the aim of including share of issuers in the composition of the index MONEX , which will reflect the price movement on the Montenegrin market in the best possible way.

MNSE10 represents weighted index which is not adapted for paid dividends and which is not protected from the dilutive effect which occurs due to the dividend payout. MNSE10 is comprised of the shares of 10 companies with highest liquidity ratio. MNSE10 can also include shares of companies ranked below 10th place, if they are in the top twenty companies ranked by liquidity ratio, whereby financial operations of the company and the share of the issuer in free float capitalisation is taken into consideration. The share of shares of individual issuer is determined by free float market capitalisation, whereby the share of free float market capitalisation of an individual share in total free float market capitalisation of MNSE10, as at regular review may not exceed 20%.

## Balance of Payments (BoP)

Tables 5.1 - 5.4 - *download tables*

Balance of payments of Montenegro is compiled according to the new IMF methodology (Balance of Payments and International Investment Position Manual, sixth edition, IMF, 2009). Data sources are: commercial banks (ITRS), MONSTAT, the CBCG and statistical surveys of the CBCG. Data are published on quarterly basis, in euros. Recalculation of source data from original currencies to reporting currency is performed as follows: by the implementation of middle exchange rates of CBCG at the transaction day, monthly and annual middle average exchange rates of CBCG, middle daily exchange rate at period-end in the assessment of transactions which difference is being monitored.

At the beginning of 2005, revision of data on visible trade for 2004 was performed. Namely, in 2004, it became technicaly plausible to monitor commodity transactions between Montenegro and Serbia by using data of the Montenegrin Custom Administration or custom declarations. Up to 2004, source for monitoring these flows were data of commercial banks on recorded foreign payment operations (ITRS). MONSTAT

je MONSTAT, i CBCG koristi podatke o izvozu i uvozu robe prikazane po specijalnom sistemu trgovine. CBCG radi prilagođavanje podataka dobijenih od MONSTAT-a za potrebe izrade platnog bilansa u skladu sa novom metodologijom Međunarodnog monetarnog fonda (Balance of Payments and International Investment Position Manual, sixth edition, IMF, 2009). Podaci o izvozu i uvozu roba prikazani su na f.o.b. osnovi.

Na računu usluga evidentiraju se podaci o uslugama u oblasti transporta, putovanja–turizma i ostalih usluga. Podaci o izvozu i uvozu usluga dobijaju se iz platnog prometa sa inostranstvom. Prihodi od putovanja–turizma obuhvataju procijenjene prihode od turizma, koji se dopunjavaju podacima o pruženim zdravstveno–rekreativnim uslugama i potrošnjom u cilju školovanja. Procjena prihoda od turizma radi se na osnovu broja noćenja (podatak MONSTAT-a) i procijenjene prosječne dnevne potrošnje. U toku 2012. godine korigovan je model za procjenu prihoda od turizma i izvršena je revizija podataka za prethodne godine. Ostale usluge obuhvataju građevinske usluge, proizvodne usluge na fizičkim inputima u vlasništvu drugih, usluge remonta i opravke, usluge osiguranja i penzione usluge, finansijske usluge, naknade za korišćenje intelektualne svojine, telekomunikacione, računarske i informatičke usluge i ostale poslovne usluge. Podaci o ovim uslugama dobijaju se iz statistike platnog prometa s inostranstvom (ITRS), dok se za FISIM koji je dio finansijskih usluga radi procjena.

Račun primarnog dohotka obuhvata naplate i plaćanja po osnovu kompenzacija zaposlenima, dohodaka o ulaganja (direktnih, portfolio i ostalih ulaganja) i ostale primarne dohotke. Izvor podataka je statistika platnog prometa s inostranstvom, CBCG i procjene. Sekundarni dohoci obuhvataju podatke o transferima sektora vlade i ostalih sektora koji se dobijaju iz statistike platnog prometa s inostranstvom.

Direktne i portfolio investicije prate se na osnovu podataka statistike platnog prometa s inostranstvom i sprovedenih istraživanja. Ostale investicije, koje obuhvataju podatke o kreditima, trgovinskim kreditima, gotovini i depozitima, dobijaju se iz statistike platnog prometa s inostranstvom, CBCG i Ministarstva finansija i socijalnog staranja.

Rezerve Centralne banke Crne Gore obuhvataju sredstva Centralne banke deponovana kod ino banaka, sredstva u trezoru CBCG i rezervne pozicije kod MMF-a. Izvor podataka je CBCG (monetarna statistika).

## Platni promet

**Tabele 6.1 – 6.8[6] - *preuzmi tabele***

Platni promet u RTGS sistemu i DNS sistemu obuhvata vrijednost relizovanu izvršavanjem platnih transakcija između učesnika u Platnom sistemu Centralne banke, posredstvom RTGS sistema i DNS sistema, čiji je vlasnik i operater Centralna banka Crne Gore.

Učesnici u platnom sistemu Centralne banke su:

6 Od januara 2018. godine Centralna banka Crne Gore objavljuje podatke o realizovanom platnom prometu u Platnom sistemu Centralne banke Crne Gore (RTGS sistemu i DNS sistemu) – tabele 6.7 i 6.8. Do 31.12.2017. godine, prikupljanje podataka o internom (unutarbankarskom) platnom prometu vršilo se u skladu sa Odlukom o izvještajima koji se dostavljaju Centralnoj banci Crne Gore ("Sl. list Crne Gore br. 64/12) – *tabele 6.1 – 6.6.*

Odlukom o izvještajima koji se dostavljaju Centralnoj banci Crne Gore o platnom prometu ("Sl. list Crne Gore, broj 82/17), podaci o platnom prometu prikupljaće se na kvartalnom nivou.

represents the data source for visible trade as of 2005 and CBCG uses data on export and import of goods according to the special trade system. The CBCG makes adjustments of MONSTAT data to the needs of BoP according to the new IMF methodology (Balance of Payments and International Investment Position Manual, Sixth edition, IMF, 2009). Both exports and imports of goods are shown on f.o.b. basis.

Services account records data on services in the sectors of transportation, travel-tourism and other services. Data on export and import of services are obtained from foreign payment operations. Revenues from travel-tourism comprise estimations of revenues from tourism, supplemented with data on health related and education related services. Estimation of revenues from tourism is performed on the basis of the number of overnight stays (MONSTAT data) and estimated average daily expenditure. During 2012, model for the estimation of revenues from tourism was changed and revision of data for previous years was performed. Other services cover construction, manufacturing services on physical inputs owned by others, maintenance and repair services, insurance and pension services, financial services, charges for the use of intellectual property, telecommunications, computer, and information services and other business services. Data on these services are obtained from the foreign payment operations statistics (ITRS), while FISIM which is part of financial services is estimated.

Primary income account comprises data on payments and collections on compensation of employees, investment income (direct, portfolio and other investment) and other primary income. Data source is foreign payment operations statistics (ITRS), the CBCG and its estimations. Secondary income account comprises data on transfers of the Government and other sectors which are obtained from foreign payment operations statistics.

Direct and portfolio investments are monitored according to foreign payment operations statistical data (ITRS) and conducted surveys. Other investments, which cover data for loans, trade credits, currency and deposits, are obtained from foreign payment operation statistics, CBCG and Ministry of Finance and Social Welfare.

The CBCG reserve assets comprise the CBCG funds deposited in foreign banks, funds in CBCG vault, and reserve positions with the IMF. Source of data is CBCG (monetary statistics).

## Payment System Transactions

Tables 6.1 – 6.8[6] - *download tables*

The payment transactions in the RTGS and the DNS systems include the value achieved though the execution of payment transactions between the participants in the Central Bank of Montenegro Payment System, by means of the RTGS and DNS systems, which are owned and operated by the Central Bank of Montenegro.

Participants in the Central Bank of Montenegro Payment System are the following:

6 As of January 2018, the Central Bank of Montenegro publishes data on the payment transactions executed within the Central Bank of Montenegro Payment System (RTGS and DNS systems) – tables 6.7 and 6.8. Up to 31 December 2017, the collection of data on the interbank payment transactions was performed pursuant to the Decision on Reports to be submitted to the Central Bank of Montenegro (OGM 64/12) – *tables 6.1 – 6.6.*

The Decision on Payment System Reporting to the Central Bank of Montenegro (OGM 82/17), data on payment system shall be collected on the quarterly level.

1. Banke (trenutno 11 banaka)
2. Državni organi (Državni trezor, Uprava carina, Poreska uprava, MUP i Uprava policije)
3. Ostali učesnici (banke u stečaju i likvidaciji, Centralna depozitarna agencija i Fond za zaštitu depozita) i
4. Centralna banka.

U RTGS sistemu obavezno se izvršavaju:

- platne transakcije koje glase na iznos od 1.000,00 EUR ili veći,
- platne transakcije koje se odnose na uplatu javnih prihoda (porezi, doprinosi, takse, itd.) na transakcione račune koje propisuje ministarstvo nadležno za poslove finansija i platne transakcije u korist i na teret transakcionog računa Državnog trezora,
- platne transakcije kojima učesnici podižu gotov novac kod Centralne banke Crne Gore,
- -platne transakcije koje ispostavlja DNS sistem po osnovu negativne neto pozicije.

Po zahtjevu korisnika platnih usluga, u RTGS sistemu se mogu izvršavati i platne transakcije koje glase na iznos manji od 1.000,00 EUR.

U DNS sistemu, u tri klirinška ciklusa se izvršavaju platne transakcije koje glase na iznos manji od minimalne vrijednosti platnih transakcija koje moraju biti procesuirane u RTGS sistemu, utvrđene propisom Centralne banke.

## Realni sektor

**Tabele 7.1 – 7.6 - *preuzmi tabele***

Statistički podaci iz oblasti realnog sektora prikupljaju se od nadležnih institucija: MONSTAT, Zavoda za zapošljavanje i Ministarstva finansija i socijalnog staranja.

**Tabela 7.1 – Cijene**

Podaci o indeksima potrošačkih cijena (CPI), harmonizovanim indeksima potrošačkih cijena (HICP) i cijena proizvođača industrijskih proizvoda preuzimaju se od MONSTAT-a.

Indeks potrošačkih cijena definiše se kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe proizvoda i usluga koje domaćinstvo kupuje radi zadovoljenja svojih potreba, i obračunava se po metodologiji usklađenoj s preporukama za obračunavanje indeksa cijena u Evropskoj uniji. Dok se indeks potrošačkih cijena najčešće primjenjuje kao opšta mjera inflacije u nacionalnim okvirima, harmonizovani indeks potrošačkih cijena (HICP) predstavlja uporedivu mjeru inflacije sa zemljama Evropske unije. Za obračun oba indeksa se koristi ECOICOP klasifikacija (Evropska klasifikacija individualne potrošnje prema namjeni). Lista proizvoda i usluga MONSTAT redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Cijene proizvođača industrijskih proizvoda su cijene po kojima proizvođači prodaju svoje proizvode u najvećim količinama na domaćem tržištu. Ove cijene se prikupljaju mjesečnim izvještajima koje dostavljaju izabrana preduzeća. Uzorak i ponderi su bazirani na godišnjem istraživanju Industrijske proizvodnje (PRODCOM). Proizvođači su odabrani kao najveći proizvođači kategorija proizvoda koje su uključene u istraživanje.

1. banks (currently eleven banks)
2. government bodies (Treasury, Customs Administration, Tax Administration, Ministry of Internal Affairs and Police Administration)
3. other participants (banks under bankruptcy and liquidation, the Central Depository Agency, and the Deposit Protection Fund), and
4. the Central Bank.

Transactions that must be performed in RTGS are the following:

- payment transactions in the amount of 1, 000.00 euros or more,
- payment transactions involving the payment of public revenues (taxes, contributions, duties, etc.) to the current accounts prescribed by the ministry responsible for financial affairs and payment transactions to credit and debit the State Treasury,
- payment transactions through which the participants withdraw cash from the Central Bank of Montenegro,
- payment transactions delivered by the DNS system based on negative net position.

Payment transactions lower than 1,000.00 euros may be processed within the RTGS system at a payment service user's request.

In three clearing cycles, the DNS system executes all payment transactions in the amount lower than the minimum value of payment transactions that have to be processed in the RTGS system, determined by the regulation adopted by the Central Bank.

## Real Sector Developments

**Tables 7.1 – 7.6 - *download tables***

Statistical real sector data are collected from the following authorized institutions: MONSTAT, the Employment Agency, and the Ministry of Finance and Social Welfare.

**Table 7.1 – Prices**

Data on the consumer price (CPI), harmonised consumer prices (HICP) and the producers` prices of manufactured products indices are taken from MONSTAT.

The consumer prices index (CPI) is defined as a measure of the average change over time in the prices of a market basket of consumer goods and services paid by households with a view to meeting their needs and it is calculated in line with the methodology harmonized with the recommendations for the calculation of the CPI in the European Union. While the consumer price index is mostly used as a general measure of inflation in the national context, the harmonised index of consumer prices represents a comparable measure of inflation in the European Union. ECOICOP (European Classification of Individual Consumption according to Purpose) is used for both indices. The list of products and services MONSTAT regularly updated in order to preserve its representative characteristics regarding structure of consumption and consumers' habits.

Producers` prices of manufactured products are prices at which producers sell their products in the largest quantities in the local market. Data on these prices are collected from monthly reports submitted by some companies which are selected according to their share in total output of a certain industry. Sample and weights are based on annual Industrial production survey (PRODCOM). Manufacturers have been selected

### Tabela 7.2 – BDP (Bruto domaći proizvod)

Podaci o Bruto domaćem proizvodu se preuzimaju od MONSTAT-a, a procjene BDP-a se preuzimaju od Ministarstva finansija i socijalnog staranja.

### Tabela 7.3 – Industrijska proizvodnja

Indeksi fizičkog obima industrijske proizvodnje dobijaju se na osnovu mjesečnih podataka MONSTAT-a. Obuhvataju se preduzeća kao i njihovi dijelovi koji obavljaju industrijsku djelatnost, odnosno koji su prema Klasifikaciji djelatnosti razvrstani u sektore: Vađenje ruda i kamena, Prerađivačka industrija i Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija. Preduzeća neindustrijskih djelatnosti su izvještajne jedinice, ako u svom sastavu imaju jedinicu koja se bavi industrijskom djelatnošću.

### Tabela 7.4 – Šumarstvo, građevinarstvo

Proizvodnja šumskih sortimenata je dobijena na osnovu mjesečnih podataka MONSTAT-a. Obuhvaćena su preduzeća koja u državnim šumama vrše proizvodnju šumskih sortimenata, tj područne jedinice Uprave za šume.

Podaci o građevinarstvu prikupljaju se na osnovu kvartalnog izvještaja MONSTAT-a. Obuhvaćena su preduzeća iz oblasti građevinarstva, kao i jedinice koje obavljaju građevinsku djelatnost, a nalaze se u sastavu negrađevinskih preduzeća. Vrijednost izvršenih građevinskih radova izražena je u tekućim cijenama i obuhvata: troškove materijala, troškove rada, troškove rušenja, pripremu terena, troškove instalacija, opšte troškove i profit. Podaci o vrijednosti izvršenih građevinskih radova odnose se na radove izvedene u izvještajnom periodu na završenim i nezavršenim građevinama. Izvršeni efektivni časovi rada obuhvataju stvarno odrađene časove radnika angažovanih na gradilištima u redovnom radnom vremenu, kao i u prekovremenim satima.

### Tabele 7.5 i 7.5.1 – Turizam

Podaci o turističkom prometu u kolektivnom smještaju (broj dolazaka i noćenja turista) prikupljaju se iz redovnih mjesečnih izvještaja MONSTAT-a koji se sastavljaju na osnovu evidencije u knjigama gostiju u smještajnim objektima kolektivnog smještaja. Zavod za statistiku Crne Gore je do 2017. godine publikovao mjesečne podatke o ukupnom turističkom prometu. (Tabela 7.5.). Prema EU Regulativi 692/2011 o evropskoj statistici turizma, od Februara 2017. godine MONSTAT na mjesečnom nivou objavljuje podatke o dolascima i noćenjima turista samo za kolektivni smještaj (Tabela 7.5.1.). Zbog nacionalnog interesa za ukupnim podacima o dolascima i noćenjima turista MONSTAT ih objavljuje na godišnjem nivou.

### Tabela 7.6 – Zaposleni, nezaposleni, zarade

Podaci o broju zaposlenih preuzimaju se od MONSTAT-a, pri čemu se podaci o godišnjem i mjesečnom broju zaposlenih dobijaju na osnovu evidencija koje su regulisane Zakonom o evidencijama u oblasti rada i zapošljavanja („Sl.list CG'' br 45/12), a vode se u Centralnom registru obveznika i osiguranika (CROO), Službeni list CG (45/08; 80/08; 15/09; 43/09; 32/10), koje Uprava za statistiku redovno preuzima od istih.

Podaci o broju nezaposlenih preuzimaju se od Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Podaci o prosječnim zaradama preuzimaju se od MONSTAT-a. Pod pojmom zarada zaposlenog podrazumijeva se bruto zarada koja obuhvata

as the largest manufacturers of product categories that are included in the survey.

### Table 7.2 – GDP (Gross Domestic Product)

Data on GDP are taken over from MONSTAT, and GDP estimates from the Ministry of Finance and Social Welfare.

### Table 7.3 – Industrial Output

The indices of physical volume of industrial production are obtained on the basis of monthly MONSTAT data. They cover enterprises and their units that perform that industrial activity, i.e. those classified in accordance with the Classification of Activities into: Mining and quarrying, Manufacturing industry, and Electricity, gas, steam and air conditioning supply. Enterprises performing non-industrial activities are reporting entities if they contain a kind-of-activity unit performing an industrial activity.

### Table 7.4 – Forestry, Construction

The production of wood products is obtained on the basis of MONSTAT monthly data. It covers all business entities that carry out the production of forest assortments in the state forests, ie local units of the Forest Administration.

Data on construction are compiled from MONSTAT quarterly reports. It covers enterprises in construction, as well as kind-of-activity units of non-construction enterprises which perform construction activities. The value of performed construction work is presented in current prices and including: material costs, labour costs, demolition and preparation of field, installation costs, general costs and profit. Data on the value of performed construction work refer to works performed in the reporting period on finished and unfinished constructions. Performed effective hours represent the real regular and overtime working hours of hired construction workers.

### Tables 7.5 and 7.5.1 – Tourism

Data on tourist turnover in collective accommodation (number of arrivals and overnight stays) are collected from MONSTAT regularly monthly reports which are compiled on the basis of guest book records in the collective accommodation establishments. Statistical Office was published monthly data of total tourist turnover until 2017 (Table 7.5.). According to EU Regulation 692/2011 on European statistics on tourism, from February 2017 MONSTAT only publishes monthly data on tourist arrivals and overnight stays in collective accommodation (Table 7.5.1.). Taking into consideration the national interests for the data on the total number of arrivals and overnight stays, Statistical Office publishes them annually.

### Table 7.6 – Employment, Unemployment, Salaries

Data on employment are taken from MONSTAT, whereas the data on annual and monthly number of employees are obtained on the basis of records regulated by the Law on Records in Area of Labour and Employment (Official Gazette of Montenegro 45/12), and kept by the Central Register of Payers and Insured Persons (Official Gazette of Montenegro 45/08, 80/08, 15/09, 43/09, 32/10), and regularly used by Statistical Office.

Data on unemployment are taken from the Montenegrin Employment Agency.

zaradu za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu, uvećanu zaradu, naknadu zarade i druga lična primanja, koja podliježu plaćanju poreza na dohodak fizičkih lica utvrđena zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu. Prosječna zarada izračunava se tako što se ukupno isplaćena masa zarada u mjesecu dijeli s brojem zaposlenih na koje se odnose izvršene isplate. Zaradu bez poreza i doprinosa (neto) čini zarada (bruto) umanjena za poreze i doprinose na teret zaposlenog.

## Fiskalni sektor

**Tabele 8.1 – 8.5 - *preuzmi tabele***

Izvor podataka o kretanjima u fiskalnom sektoru je Ministarstvo finansija i socijalnog staranja Crne Gore i državni fondovi (Fond PIO, Zavod za zapošljavanje, Fond za zdravstveno osiguranje, Fond za obeštećenje, Fond rada).

**Tabela 8.1**

Tabela obuhvata ostvarene godišnje primitke i realizovane izdatke Budžeta CG i državnih fondova u skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl.list CG“, br. 20/14, 56/14, 70/2017, 4/2018, 55/2018, 66/2019 i 70/2021).

Primitke predstavljaju izvorni prihodi (porezi, doprinosi, takse, naknade, ostali budžetski prihodi, primici od otplate dodijeljenih kredita i sredstva prenesena iz prethodne godine, donacije i transferi), primici od prodaje imovine i pozajmice i krediti od domaćih i inostranih izvora.

Izdatke čine konsolidovani izdaci i transakcije finansiranja. U konsolidovane izdatke spadaju: tekući izdaci, transferi za socijalnu zaštitu, transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru, kapitalni izdaci za nabavku i investiciono održavanje finansijske i nefinansijske imovine, pozajmice i krediti, rezerve, otplata garancija i obaveza iz prethodnog perioda. Transakcije finansiranja uključuju otplatu dugova i izdatke za kupovinu hartija od vrijednosti.

**Tabela 8.2**

Tabela prikazuje ostvarene godišnje primitke i realizovane izdatke državnih fondova.

**Tabela 8.3 - 8.4**

U tabelama su prikazani ostvareni mjesečni izvorni prihodi i konsolidovani izdaci Budžeta CG.

**Tabela 8.5**

Tabela obuhvata kvartalne podatke za državni dug i godišnje podatke za javni dug, koji pokazuju stanje duga na kraju perioda.

U skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, javni dug je definisan kao dug centralnog nivoa države (državni dug) i lokalnog nivoa (dug lokalne samouprave). Centralni nivo države su državni organi i organi državne uprave, pravna lica i privredna društva koja pretežno pružaju usluge od javnog interesa koja su pod upravljačkom kontrolom i najvećim dijelom finansirana od države. Lokalni nivo su organi opštine, pravna lica i privredna društva koja pretežno pružaju usluge od lokalnog interesa i koja su pod upravljačkom kontrolom i najvećim dijelom finansirana od opštine.

Data on average monthly salaries are taken from MONSTAT. The term "employee's salary" means gross wages including the wages earned for the performed work and hours spent at work, increased salaries, compensations, and other personal income, subject to paying tax on physical persons' income as determined by the Law, the Collective Agreement or the Employment Contract. An average salary is calculated as the total amount of paid salaries in a month divided by the number of employees that have received the salary. Net salaries and wages are tax and contributions deducted (gross) salaries and wages.

## Fiscal Sector

**Tables 8.1 – 8.5 - *download tables***

Data source for fiscal sector trends is the Ministry of Finance and Social Welfare of Montenegro and the State funds (Pension and Disability Insurance Fund, Employment Bureau, Health Care Fund, Restitution Fund, Labour Fund).

**Tables 8.1**

The table covers realized annual revenues and expenditures of Montenegro's Budget and the State funds in line with the Budget and Fiscal Accountability Law (OGM, 20/14, 56/14,70/2017, 4/2018, 55/2018, 66/2019 i 70/2021).

Revenues cover source revenues (taxes, contributions, duties, fees, other budget revenues, revenues from loan repayment and funds carried over from previous year, donations and transfers), revenues from the sale of assets, borrowings and loans from domestic and foreign sources.

Expenditures cover consolidated expenditures and financing transactions. Consolidated expenditures include: current expenditures, social insurance transfers, transfers to the public sector, institutions, individuals and NGOs, capital expenditures for procurement and investment maintenance of financial and nonfinancial assets, borrowings and loans, reserves, repayment of guarantees and liabilities from the previous period. Financing transactions include debt repayment and expenditures for repayment of securities.

**Tables 8.2**

The table shows realized annual revenues and expenditures of the State funds.

**Tables 8.3 – 8.4**

Tables show realized monthly source revenues amd consolidated expenditures of Montenegro's Budget.

**Table 8.5**

Table covers government debt data on a quarterly basis and public debt data on annual basis (outstanding amount of debt at the end of the period).

In accordance with the Law on Budget and Fiscal Responsibility, public debt is defined as the debt of central government level (government debt) and local level (debt of local self-government). Central Government Level includes the State authorities and State administration authorities, legal entities and business organisations predominantly providing services of public interest which are controlled and mostly

Podaci za državni dug raspoloživi su na kvartalnom, dok su podaci za javni dug raspoloživi na godišnjem nivou.

financed by the State. Local Government Level includes the municipal authorities, legal entities and business organisation predominantly providing services of local interest and which are controlled and mostly financed by the municipalities.

Data on government debt are available on a quarterly basis, while public debt data are available on an annual basis.